

3/24
31.5.2024

Eläkkeensaajien Keskusliiton jäsenlehti
Pensionstagarnas Centralförbunds medlemstidning

EKL

Eläkkeensaaja

Visit ITE –
löydä salatun
Suomen
lumoavat
kohteet!

s. 10

Kimara-taidepuiston poluilla Tuusulan Jokelassa Leena Nion kimaltelevat mosaiikkiteokset tarjoavat värikyllä ja hyvää mieltä. Kuva MSL:n arkisto, Heini Heikkilä.

teema

KULTTUURI & MATKAILU

PÄÄKIRJOITUS

Simo Paassilta

päätoimittaja
Eläkkeensaajien Keskusliiton puheenjohtaja

Äänestäminen kannattaa aina – EU-vaaleissakin

Suomessa järjestetään EU-vaalit eli euro-parlamenttivaalit kesäkuussa 2024. Äänestämällä voimme vaikuttaa siihen, ketkä edustavat Suomea Euroopan parlamentissa seuraavat viisi vuotta.

Euroopan parlamenttiin valitaan 720 jäsentä eli meppiä. Suomesta parlamenttiin valitaan 15 jäsentä. Suomalaiset ehdokkaat ovat ehdokaina koko maassa, joten voimme äänestää heistä ketä tahansa. Tultuaan valituksi parlamenttiin jäsenet liittyvät johonkin Euroopan laajuiseen poliittiseen ryhmään.

Suomi liittyi Euroopan unionin jäseneksi vuonna 1995. Nyt, 30 vuotta myöhemmin, Euroopan unionin voi katsoa olevan meille tärkeämpi kumppani kuin koskaan aiemmin.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa muutti pysyvästi turvallisuustilannettamme ja osoitti, kuinka tärkeää on, että emme ole yksin. Koronapandemia puolestaan muistutti eurooppalaisen yhteistyön merkityksestä. Nämä vuodet ovat osoittaneet, että yhdessä todella olemme vahvempia.

Näissä vaaleissa on kyse Euroopan unionin tulevaisuudesta. Suomalaisten tulee työskennellä sellaisen Euroopan unionin puolesta, joka palvelee eurooppalaisia ja meitä suomalaisia entistä paremmin.

EU:n pitää olla entistä vahvempi ja ottaa enemmän vastuuta omasta puolustuksestaan. EU:n pitää pyrkiä olemaan kriittisten materiaalien suhteen omavarainen ja takaamaan lääkkeiden ja kohtuuhintaisen energian kaltaisten välttämättömien hyödykkeiden saatavuus kaikille.

Lisäksi Euroopan pitää etsiä aktiivisesti ratkaisuja kustannusten nousun hidastamiseen ja ostovoiman parantamiseen.

Meidän tulee ratkoa päättäväisesti ilmastonmuutoksen ja luonnon monimuotoisuuden ongelmia, puolustaa työntekijöiden oikeuksia ja luoda vakaa toimintaympäristö yrityksille. Vahva Eurooppa luo kokonaisvaltaista turvallisuutta, mikä on jokaisen suomalaisen etu.

Ikääntyneet kansalaiset ovat yksi suurimmista ja nopeimmin kasvavista väestöryhmistä. Reilu 20 prosenttia Euroopan väestöstä on jo yli 65-vuotiaita ja asukkaiden keski-ikä nousee merkittävää tahtia.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (EESC) on aktiivisesti tarttunut ikääntymishaasteeseen ja keskustellut tarpeesta luoda Euroopan laajuinen ikäihmisiä koskeva strategia.

Ikääntyvässä Euroopassa on suuri tarve ikääntyneiden osallisuuden varmistamiseksi ja kasvattamiseksi. Tarvitaan strategia, jossa ikäihmiset nähdään aktiivisina toimijoina, eikä pelkästään toiminnan kohteina. Siksi on tärkeää, että EU:n parlamenttiin valitaan sellaisia edustajia, jotka ovat valmiit tarttumaan ikääntymisestä tuleviin haasteisiin.

Äänestysaktiivisuus EU-vaaleissa on ollut huolestuttavan alhainen. Vaarana on, että se tulkitaan Euroopassa siten, etteivät suomalaiset arvosta EU:ta ja siksi eivät innostu tukemaan Suomen edustajien esille nostamia asioita. Siksi kannustan kaikkia lehtemme lukijoita äänestämään ja innostamaan muitakin niin tekemään.

EKL Eläkkeensaaja

54. vuosikerta

Eläkkeensaaja-lehti, PL 168, 00531 Helsinki
www.ekl.fi/tietoa-meista/elakkeensaaja-lehti

ILMESTYMISAIKATAULU 2024

Numero	4	5	6
Toimituksellinen aineisto	22.7.	10.9.	29.10.
Ilmoitusvaraukset ja aineisto	14.8.	2.10.	20.11.
Lehtirekisterimuutokset	21.8.	9.10.	27.11.
Ilmesty	6.9.	25.10.	13.12.

Aineistot mieluiten sähköpostitse: toimitus@ekl.fi
Mediainfo: www.ekl.fi/tietoa-meista/elakkeensaaja-lehti/ilmoitusmyynti

PÄÄTOIMITTAJA

Simo Paassilta, 050 522 1201
simo.paassilta@gmail.com

TOIMITUSSIHTEERI

Anneli Velho
09 6126 8444, 044 263 7021
anneli.velho@ekl.fi

TAITTO:

Vitale Ay / Taina Leino

PAINO:

Sanoma Manu Oy, Tampere

ISSN 0355-6557

Lehti on Aikakausmedia ry:n jäsen.

ILMOITUSHINNAT 2024

2,00 €/pmm
mainostoimistoalennus –15 %

ILMOITUSMYNTI

Satu Välimaa
09 6126 8428, 045 110 4122
satu.valimaa@ekl.fi

JÄSEN- JA LEHTIREKISTERI

jasenasiat@ekl.fi
09 6126 840

Huom!

Jäsen ilmoittaa muutoksistaan omaan yhdistyksiensä, joka toimittaa tiedot edelleen liittoon.

Kenelle lähetän mitäkin aineistoja?
KENEEN OTAN YHTEYTTÄ?

Osoitteenmuutokset, lehtirekisteri
jasenasiat@ekl.fi

Lehden irtonumerot

esimerkiksi yhdistysten tapahtumiin
Lehtinippulaukset on tehtävä
niin ajoissa, että ne voidaan lähettää
yhdistykselle suoraan painosta.
Lehtinippulausten pitää olla
meillä viimeistään 2 viikkoa ennen
lehden ilmestymispäivää.
satu.valimaa@ekl.fi

Lehtijutut ja niihin liittyvät kuvat
toimitus@ekl.fi

Yhdistysten ja piirien ilmoitukset
kuten kokouksut, kiitosilmoitukset
ja muut maksulliset ilmoitukset
satu.valimaa@ekl.fi

Maksuttomat: ansiomerkillistat ja
yhdistysten merkkipäivätiedot
sissi.kahkonen@ekl.fi
Huom! Piireissä tapahtuu -tiedot
vain numeroihin 1 ja 4

Kilpailutoimintaan liittyvät jutut
marja.raitojarju@ekl.fi

EKL Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry

Pensionstagarnas Centralförbund PCF rf

Haapaniemenkatu 14, 2. krs. PL 168, 00531 Helsinki
toimistoaiika ma 8.30–16, ti 9.30–16, ke–pe 8.30–16
puhelinpalvelu ma–pe 10–15, puh. 09 6126 840
sähköposti: etunimi.sukunimi@ekl.fi

Kivinen Eero	sosiaalipoliitt.asiantuntija	041 522 1696
Kokko Timo	toiminnanjohtaja	09 6126 8420
Kähkönen Sissi	johdon assistentti	09 6126 8421
Lehtimäki Marja-Leena	hallintojohtaja	09 6126 8430
Mohammed Rafi	taloushallinnon assistentti	09 6126 8431
Nissinen Ulla	toimistosihteeri	09 6126 8432
Noresvuo Paula	järjestösuunnittelija	050 522 1946
Raitoharju Marja	järjestösuunnittelija	040 450 6565
Toivonen Petra	järjestöjohtaja	050 306 8816
Utriainen Jarkko	järjestösuunnittelija	09 6126 8434
Vartiainen Pekka	järjestösuunnittelija	09 6126 8436
Velho Anneli	viestinnän suunnittelija	09 6126 8444
Viitanen Juha	järjestösuunnittelija	09 6126 8442
Välimaa Satu	myyntisihteeri	09 6126 8428

KÄPYLÄN TYÖVÄENTALO

Vipusentie 19 A, 00610 Helsinki
Varaukset EKL, 045 110 4122
Talonmies 040 521 2509
www.ekl.fi/tietoa-meista/

EETU PIO

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry
Pensionärsförbundens intresseorganisation rf

Tiedote 10.4.2024

Valtiontalous vain vajoaa eläkeläisiltä leikkaamalla

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry on huolissaan toistuvista toiveista leikata eläkeläisten toimeentuloa. Tätä on esitetty niin tutkimuslaitosten kuin poliitikkojen suulla.

On virheellisesti väitetty, että vanhuuseläkeläiset olisi vapautettu leikkauksista. Muistutamme, että eläkkeiden verotus on palkkatulon verosta kireämpää. Eläkeläisiltä kerättävät verot olivat vuoden 2022 verotuksessa lähes 7,5 mrd. €/vuosi. Muistutamme myös, ettei osaan eläkeläisistä kohdistuvan raippaveron alarajan ole tehty vuosiin muutosta.

Työeläkkeistä leikkaaminen olisi hölmöläisen peitonpaikkuuta, missä olennaisin on unohtunut. Leikkausten seurauksena eläkejärjestelmään jäisi vain enemmän rahaa ja valtion verotulot laskisivat. Kansan- ja takuueläkkeiden leikkaus puolestaan vähentäisi valtion menoja, mutta kustautuisi eläkeläisköyhyyttenä ja lisääntyneinä sosiaalimenojen, toimeentulotuen ja sairastamisen menoina.

– Otamme ilolla vastaan lupauksen siitä, että kansaneläkkeisiin ei kosketa. Suuri osa suomalaisten eläkkeistä ei ole suuria. Neljäsosan eläke on alle 1250 €/br/kk. Mediaanieläke oli viime vuonna 1 736 euroa kuukaudessa eli puolet eläkeläisistämme sai eläketuloa tuon rajan alle bruttona.

Pienituloisuus vanhuuseläkeiässä eroaa pienituloisuudesta työssä. Jos eläke on pieni, sen varassa sinnitellään koko loppuelämä jopa vuosikymmeni-en ajan vailla todellisia mahdollisuuksia parantaa omaa tulotasoa esimerkiksi töitä tekemällä. Työikäisellä on ainakin teoriassa mahdollisuus tehdä lisätöitä jonkin yllättävän lisämenon kattamiseksi. Julkisuudessa on myös esitetty, että osa eläkeläisistä (65–74-vuotiaat) on muuta väestö varakkaampaa, minkä vuoksi sopeutustoimenpiteitä voidaan kohdistaa heihin. Muistutamme, että monen muun suomalaisen tavoin eläkeläisten varallisuus on pääosin sidottu omaan kotiin.

Valtiontalouden tilanne heikentää monin tavoin eläkeläisten selviytymistä. Sote-uudistus ei ole tuonut helpotusta asiaa. Kotihoitoa tai ympärivuorokautista hoivaa ei riitä kaikille tarvitseville. Sote-palveluiden saatavuudessa on vaikeuksia. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuja on nostettu. Myös hintojen nousu, kuten energian, ruoan ja lääkkeiden kallistuminen koskettaa voimakkaasti eläkeläisiä. Eläkkeensaajan asumistukeen kohdistuu indeksijääditys eikä tukeen tule korotuksia vuosina 2024–2027.

– Emme ole vapaamatkustajia. Jaamme huolen valtiontalouden tilasta, mutta valittujen keinojen on oltava oikeudenmukaisia. Valtiontaloutta tulee kohentaa oikeudenmukaisella verotuksella. Esimerkiksi yleisen arvonlisäveron nosto yhdellä prosenttiyksiköllä pohjoismaiselle tasolle olisi oikeudenmukaisempaa kuin vanhushuolusta tai eläkkeistä leikkaaminen. Tämän edellytyksenä on kuitenkin hintojen nousun korvaaminen täysimääräisillä eläkkeiden indeksitarkistuksilla. Sen sijaan lääkkeiden ja ruoan alennettuja arvonlisäverokantoja ei tule korottaa.

Eläkkeen ohella tehtävän työn tulee olla kannattavaa. Kannustimia voidaan lisätä keventämällä eläkkeen ohella tehtävän työn verotusta ja parantamalla sen eläkekertymää.

Sosiaaliturvan kokonaisuudessa jokainen on vuorollaan maksaja ja saaja. Noin 25 ikävuoteen asti olemme nettosajia. Tämän jälkeen lähelle 60 ikävuotta kannamme työtä tekevinä vastuuta verojen ja maksujen muodossa myös muiden ikäryhmien hyvinvoinnista. Suomalaisten enemmistö on eläkeläisten puolella. Ylen julkaiseman tutkimuksen mukaan harvempi kuin joka kolmas suomalainen kannattaa eläkeläisiltä leikkaamista.

Suomessa on pidettävä kiinni sukupolvien välisestä solidaarisuudesta ja siitä, että kaikki voivat luottaa turvattuihin eläkepäiviin. Yhteiskunnan ei tule leikata eläkeläisiltä vaan tukea eläkeläisten aktiivisuutta ja hyvinvointia. Näin ennaltaehkäistään sairauskuluja ja mahdollistetaan mittava eläkeläisten vapaaehtoistyö kansalaisyhteiskunnassa, omaishoidossa ja lasten hoitoon osallistumisessa.

Lisätietoja:

Eläkeliiitto: toiminnanjohtaja Anssi Kemppe, 040 7257 143
Eläkeläiset ry: toiminnanjohtaja Jan Koskimies, 040 747 0776
Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry: toiminnanjohtaja Timo Kokko, 050 441 3830
Kansallinen senioriliitto: toiminnanjohtaja Maarit Kuikka, 040 580 2494
KRELLI Kristilliset eläkeläiset ry: toiminnanjohtaja Päivi Kyyrö, 045 312 0310
Svenska pensionärsförbundet: Verksamhetsledare Ilona Salonen 044 745 8611

Tiedotteet ja lausunnot ovat kokonaisuudessaan luettavissa EETU ry:n sivuilla:

www.eetury.fi > Lausunnot ja kannanotot

Edunvalvontaa
ja ajankohtaista

s. 4–9

19

Kasvikunta on kulttuurin kivijalka

Ranskan liljaksikin kutsuttu heraldinen lilja (Fleur de lys tai Fleur de lis) on tyylitelty kuvio. Se on ristin, kotkan ja leijonan ohella yksi yleisimmistä heraldiikan symboleista. Kurjenmiekan kukka on kuvion esikuva.

25

Sairauden hoito tukee myös ajoterveyttä

Liikenneturvan kysely kertoo, että lähes jokainen 65 vuotta täyttänyt pitää hyvänä asiana sitä, että lääkäri ottaa puheeksi sairauden tai lääkkeiden vaikutuksen liikenneturvallisuuteen. Kuva: Aleksi Makkonen, Liikenneturva.

31

Riihimäen Eläkkeensaajien kuulumiset

Tiukka kisailu Elämäni biisi -tapahtumassa, arvaako ne mun biisin? Kuva: Ismo Kaarnalehto.

PIIRITERVEISET

• Helsinki	34
• Keski-Suomi	36
• Varsinais-Suomi	38

TOIMINNAN-
JOHTAJALTA

Osa laareista jäi penkomatta

Huhtikuussa ennen maan hallituksen kehys-riihti alkoi vahvasti tuntua siltä, että osa talousviisaista, puolueista ja kansanedusta-jista – Elinkeinoelämän valtuuskunnasta puhumat- takaan – olivat menneet täysin sekaisin siitä, kun eläkkeensaajat saivat toisen perättäisen palkkatuloja suuremman indeksitarkistuksen viime vuoden vaihteessa.

Osan mielestä asialle oli heti pakko tehdä jotain ja oikein sukupolvien välisen solidaarisuuden nimissä. Ilmassa sateli esityksiä, joiden mukaan eläkkeen- saajilta tulee leikata niistämällä eläkkeisiin vuosittain tehtävästä indeksitarkistuksesta. Valtiovarainministe- ri Riikka Purra nieli esitykset koukkuineen pävineen.

Suurelta osalta oli totaalisesti unohtunut se tosi- asia, että eläkkeiden kasvu on ylittänyt palkkojen kasvun vain muutamia kertoja sitten vuoden 1980. Palkat ovat kasvaneet Suomessa selvästi eläkkeitä nopeammin. Työeläkeindeksi on noussut, surullisen kuuluisan taitetun indeksi käyttöönoton jälkeen, vuo- sina 1995–2022 noin 57 %, ansiotasoindeksi samaan ajanjaksoon lähes 115 %. Reaalinousu palkoissa on ollut 38 %, mutta eläkkeissä vain noin 1 %.

Edellä mainitusta ei kukaan tuntunut olevan huo- lissaan ja EETUn jäsenjärjestöissä heräsi asiasta suu- ri huoli. Asialle oli pakko tehdä jotain.

Keskiviikko 10.4. oli ikimuistettava toimintapäivä valtakunnallisten eläkkeensaajajärjestöjen yhteistyön saralla. Kokosimme voimamme ja järjestimme mediatilaisuuden kertoaksemme omat näkemyksem- me. Esittämämme kannat menivät valtavan hyvin läpi mediassa ja niitä julkaistiin lähes 40 lehdessä ja mediassa aamun TV-lähetyksistä ja Helsingin Sano- mista lähtien.

Lähetimme asiaan liittyen vielä oman vetoomuk- sensa pääministeri Petteri Orpolle ja valtiovarain- ministeri Riikka Purralle ja heidän esikunnilleen. Lisäksi vetosimme myös hallituksen kehysriihtiä pohjustaneille eduskuntaryhmien puheenjohtajille Matias Marttiselle (kok), Otto Anderssonille (r) ja Peter Östmanille (kd) sekä perussuomalaisten kansanedustaja Ville Vähämälle.

Tempaus tuotti tulosta ja päivän päätteeksi, samaisena keskiviikkona, pääministeri Petteri Orpo ampuikin sitten alas puheet työeläkkeiden leikkaami- sesta indeksien kautta. Olen varma siitä, että teke-

mämme yhteistyö tuotti tulosta ja saimme eläkkeen- saajien äänen kuuluviin tuota päätöstä tehtäessä.

Hallituksen kehysriihessä 15.–16.4. jätettiinkin eläkeindeksit rauhaan. Hallitus kuitenkin sopi poik- keuksellisen järeistä toimista Suomen julkisen talou- den tasapainottamiseksi. Iäkkäiden ympärivuoro- kautisen hoivan henkilöstömitoituksen laskeminen, perusterveydenhuollon hoitotakuun höllentäminen, asiakasmaksujen korottaminen ja sitominen hyvin- vointialueindeksiin sekä lääkekorvausten alkuoma- vastuun korottaminen ja sitominen indeksiin sen li- säksi, että hallitus päätti jo aiemmin nostaa lääkkei- den alv-kannan 10 %:sta 14 %:iin ovat toimia, jotka iskevät lekan tavoin sairastavien ikääntyneidemme arkeen ja tekevät siitä jopa selviytymistäistelua.

Eläkkeiden niin sanottu raippavero säilyy ja sen lisäksi eläketulovähennystä kiristetään 23 000 – 57 000 euroa vuodessa eläköitä saavilta. Onneksi kuitenkin pienimmät eläkkeet jätettiin kiristuksen ulkopuolelle. Verotuksen kiristyksellä valtiolle kerä- tään noin 200 miljoonaa euroa.

Kansaneläkkeiden maksaminen ulkomaille lope- tetaan kokonaan (vaikutus 38 miljoonaa euroa) ja eläkkeensaajan asumistuen leikkaus kohdennetaan varallisuuden perusteella omistusasunnossa asuviin (vaikutus 25 miljoonaa euroa).

Pääministeri väitti kehysriihen jälkimainingeissa, että kaikki laarit perattiin säästöjä hakiessa. Totuus on kuitenkin se, että osa niistä laareista jäi lähes ko- konaan katsomatta. Yritystukiin ei juurikaan puututtu ja lisäksi listaamattomien yritysten osinkojen matala verotus jätettiin kokonaan rauhaan. Olisikohan nyt ollut noiden aika? Tuolloin olisi selvitty ainakin hie- man helpomalla muualla, esimerkiksi sosiaali- ja terveysjärjestöissä.

Liitollemme, samoin kuin monelle muullekin jär- jestölle, on kova pala hallituksen päätös käynnistää sosiaali- ja terveysjärjestöjen valtionavustuksia kos- kevat leikkaukset jo ensi vuonna, vaikka hallitus- ohjelmassa leikkaukset olivat ajoitettu vasta vuodelle 2027. Tästä voit lukea lisää tästä lehdestä löytyvästä valtuuston kokouksemme kannanotosta.

Kaikesta huolimatta oikein hyvää ja lämmintä kesää kaikille!

Timo Kokko

Leikkaukset kohdistuisivat sattumanvaraisesti ja epä- suhtaisesti eri ikäluokkiin ja vaikutukset olisivat suurim- mat eläkeläisiin ja lähellä eläkeikää oleviin. Samalla in- deksien muuttaminen heikentäisi työeläkkeen määräyty- misen ennustettavuutta ja työeläketurvaan kohdistuvaa luottamusta jopa radikaalisti.

Kuten aiemmasta esityksestämme kävi ilmi, EETUn Kantarilla teettämän tutkimuksen mukaan vuonna 2022 koki 44 prosenttia eläkeläisistä eläkkeiden pienuuden olevan suurin ongelma tämän päivän Suomessa. Eläke- turvakeskuksen maaliskuun alkupäivinä julkaistaman tutkimuksen mukaan yhteensä 30,4 prosenttia, eli lähes kolmannes vastaajista, koki jonkintasoisia vaikeuksia menojensa kattamisessa eläkkeelle siirtymisen jälkeen. Jokaisella pitää olla mahdollisuus säästää eläkepäivien tärkeitä ja pakollisia menoeria varten ilman pelkoa siitä, että mahdolliset taskupohjalle kertyneet eurot leikataan valtion menojen katteeksi.

Vetoankin osaltani maan hallitukseen, että se jättää säästötoimia suunnitelllessaan eläkkeensaajien indeksit ja eläkkeiden veronkorotukset niiden ulkopuolelle.

EKL:n toiminnanjohtaja Timo Kokon puheenvuoro Eläkeläis- liittojen etujärjestö EETU:n tiedotustilaisuudessa 10.4.2024

EKL OTTAA KANTAA
JA VAIKUTTAA

TIEDOTE 25.4.2024

Hallitus ajaa hoivan ja järjestöjen tekemän auttamistyön perikatoon

EKL:n Innolinkillä teettämän suuren jäsentutkimuksen mu- kaan peräti 70 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä etteivät nykyiset hyvinvointialueet pysty jatkossa huolehtimaan suo- malaisten terveydestä ja hyvinvoinnista. Lähes kolmannes (32 %) vastaajista oli tästä täysin varmoja.

Vastaajista 63 prosenttia piti sosiaali- ja terveys- palvelujen heikkoa saavutettavuutta suurimpa- na iäkkäiden ihmisten ongelmana. Edellisestä, vuonna 2019 toteutetusta tutkimuksesta luku oli kas- vanut 40 prosenttiyksiköllä. Sosiaali- ja terveyspalve- luiden riittämättömyyttä piti ongelmana 40 prosent- tia vastaajista. Ikäihmisillä on todella suuri huoli sote-palveluista. Peräti 69 prosenttia vastaajista piti niiden turvaamista tärkeimpänä asiana. Toiseksi tär- keimmäksi asiaksi nousi eläke-etuuksien turvaami- nen (40 %). Tutkimuksen virhemarginaali on 2–3 prosenttiyksikköä suuntaansa ja haastattelut tehtiin ennen hallituksen kehysriihen päätöksiä.

Edellä mainitut luvut osoittavat maassamme ole- van hoivakriisin. Tämä on suorastaan kansallinen hä- peä, jota hallituksemme on kehysriihipäätöksillään vain syventämässä.

Hallitus laskee ympärivuorokautisen hoivan henki- löstömitoitusta ja höllentää perusterveydenhuollon hoitotakuuta. Se korottaa asiakasmaksuja sekä lääke- korvausten alkuomavastuuta ja sitoo ne indeksiin. Aiemmin hallitus päätti jo nostaa lääkkeiden alv-kan- nan 10 prosentista 14 prosenttiin. Nämä ovat toimia, jotka tulevat aiheuttamaan ikäihmisille inhimillistä kärsimystä ja turvattomuuden kasvua.

Hoitoon pääsy pitkittyä, sairaudet pahenevat ja myöhässä alkaneiden hoitojen kustannukset kasvat- tavat terveydenhoitomenoja entisestään. Hallituksen päätös yöpäivystysten karsimisesta heikentää totaali- sesti kansalaistemme oikeuksia yhdenvertaisiin palve- luihin. Se romuttaa oikeuden saada asiallista hoitoa.

Sote-uudistus ei ole tuonut helpotusta ikäihmis- ten tilanteeseen, päinvastoin. Hallituksemme on

EKL:n valtuuston puheenjohtaja Mirja Janéruksen puhe

Käpylän työväentalolla 24.4.2024 pidetyssä valtuuston kokouksessa.

Hyvät liittoverit, bästa kamrater
Asiat ovat miltei poikkeuksetta synkkiä, lähes ahdistavia. Sota jatkuu ja tulee yhä lähemmäs. Sodan seurausvaiku- tukset tuntuvat maassamme, etenkin Itä-Suomessa, jonka talous on kokenut kovia kuluneiden runsaan kahden vuo- den aikana.

Hallitus rakentaa leikkauselistoja Purran johdolla. Uudet miljardileikkaustarpeet putkahtavat esiin ennen kuin entisten vaikutuksia on ehditty arvioimaan. Ja mistä leikataan, maamme vähäosaisilta. Rikkaita kun on niin vähän, ettei heiltä leikkaamalla rahaa kertyisi riittävästi.

Olisiko kyse myös hyvätuoloisuuden määrittelystä? Mielenkiintoisia määrittelyjä löytyy esimerkiksi Uutis- suomalaisesta. Se kertoo, että varakkaimpien eläkeläis- ten asumistukea leikataan. En ole tiennyt, että varak- kaimmille eläkeläisille asumistukea maksettaisiin...

Mihinkään aiempaan lupaukseen ei ole luotta- mista. Varuillaan on oltava kaiken aikaa.

Jos kuitenkin jotain hyvää haetaan, se löytyy eläkeleikkauksuhkien ympäriltä. Eläkeläisjärjestöjen tulisi olla jäsenistönsä edunvalvojia. Se on meillä EKL:ssa tiedostettu koko liiton olemassaolon ajan. Kaikissa eläkeläisjärjestöissä ei niinkään.

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU perustettiin yhteiseksi edunvalvojaksi. Yhteisiä, vahvoja edunvalvonnallisia kannanottoja on kuitenkin ollut vaikea aikaansaada. Onneksi nyt, 10.4.2024 EETU sai aikaan yksimielisen vahvan ja hyvin perustellun kannanoton eläke- leikkauksia vastaan: Valtiontalous vain vajoaa eläkeläisiltä leikkaamalla. Se- niorien ääni kantoi Orponkin korviin.

Olisikohan tästä kamppailusta epäsuorasti apua järjestömme ongel- miin! Jäsenkato jatkuu. Nyt myös yh- distysten alasaajo on kiihtynyt eivätkä

euron kiilto silmissään ajamassa terveyden- huoltoa perikatoon. Asiaan on saatava suunnan- muutos.

Järjestöiltä leikattavat toiminta-avustukset eivät säästä vaan tuottavat lisäkustannuksia

Hallitusohjelmaan jo aiemmin kirjattu 100 miljoo- nan euron leikkaus järjestöjen tuesta kasvoi kehys- riihessä vielä 30 miljoonalla. Sitä aikaistettiin toteu- tettavaksi porrastettuna niin, että jo ensi vuodelta leikataan valtionavustuksia peräti 80 miljoonaa euroa tämän vuoden avustustasoon verrattuna. Hal- lituskauden loppuun mennessä leikkaus on jo 130 miljoonaa eli kolmannes vähemmän nykytasosta.

Sote-järjestöjen kautta kanavoituu noin 20 000 henkilötyövuoden määrää vastaava vapaaehtoisten työpanos. Yksinomaan EKL:lla oli vuoden 2023 lo- pussa 5 120 vapaaehtoista. He käyttivät aikaa työhön- sä 72 479 tuntia kuukaudessa. Kaksi kuukautta kes- täneen liikuntakampanjan aikana kirjattiin 383 173 liikuntasuoritusta.

Eläkeläisjärjestöjen ennaltaehkäisevä työ on sekä henkistä että fyysistä terveyttä edistävää toimintaa. Tämän lisäksi se on kaupan päälle vielä täydellistä täsmälääkettä yksinäisyyden torjuntaan. Julkinen sektori ei pysty korvaamaan eläkeläisjärjestöjen paikallisyhdistyksissä toimivien vapaaehtoisten vertaisohjaajien työpanosta. Se tulee järjestöjen hen- kilöstömäärän ohella tippumaan säästötoimien takia huomattavasti.

Järjestöihin kohdistamillaan leikkauksilla halli- tus sahaa omaan nilkkaansa kansalaistemme pahanolon ja julkisen sektorin kustannusten kasvaessa tulevaisuudessa. Vetoamme, että tehty leikkauspäätös otetaan uudelleen käsitteilyyn.

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry:n valtuuston kokous. Valtuuston puheenjohtaja Mirja Janérus, 040 500 3342 Hallituksen puheenjohtaja Simo Paasilta, 050 522 1201

lakkautettujen yhdistysten jäsenet liitty naapuriyhdistyksiin. Ei löydy vastuunkantajia ja toiminta joudutaan ajamaan alas.

Potentiaaliset jäsenet eivät ole valmiita sitoutumaan rutiineihin, vaan hakevat projektiluotoista toimintaa. Mitään estettä ei ole tulla vain projekteihin. Jostain syystä niidenkin vetäjät on kuitenkin löydettävä meidän konkari- en joukosta. Ihmelääkettä jäsenhankintaan ei ole löyty- nyt. Hyvin hoidetut kotisivut ovat ehkä yksi sellainen, mutta nekin tarvitsevat osaavat ylläpitäjät.

Liiton talous heikkenee. Kulut kasvavat ja tulot niu- kkenevat. Epävarmuustekijöitä, kuten STEAn avustusten jatko, on enenevässä määrin. Rajaniemestä jouduimme luopumaan. Onko seuraavaksi Käpylän työ- väentalon vuoro? Lehden kulut kasvavat, mutta pelkkään digilehteen emme ole valmiita siir- tymään.

Yksi budjettiriihen monista leikkauspäätök- sistä on järjestötuen supistaminen. Onko halli- tuksessa ihan aikuisten oikeasti mietitty, mitä se tarkoittaa. Potilas-, eläkkeensaaja- ja urheilujärjes- töt, kaikki me teemme sitä työtä, jolla hillitään kulujen kasvua hyvinvointialueilla. Vaikka va- paaehtoistyön määrä on suuri, ilman rahaa ei mikään toiminta pyöri.

Ei elämä onneksi ole vain näin syn- keää. Yhdistyksissämme on paljon muka- vaa toimintaa ja se auttaa meitä jaksaa- maan. Kun henkilökohtainen talous tässä leikkausyhteiskunnassa on tiukal- la, löydämme taas nuoruutemme edulli- set herkut, makaroni- ja kaalilaatikon, keitot, juurespadat, uuniohrapuuron. Helppoja, hyviä ja kohtuullintaisia. Näistä saisi vaikka kurssin aikaiseksi ensi syksyksi.

Iloitaan, jotta jaksamme.

PEETU vaikuttaa aktiivisesti
Pirkanmaalla

PEETU, Pirkanmaan eläkeläisliittojen etujärjestö on aloittanut toimintansa 2021. Se on eläkeläis- järjestöjen (Eläkelitto, Eläkeläiset, Eläkkeen- saajien Keskusliitto EKL ja Kansallinen senioriliitto) Pirkanmaan piirien yhteistyöelin.

PEETU toimii Pirkanmaalla antaen lausuntoja ja kannanottoja Pirhalle (Pirkanmaan hyvinvointialue), kuntapäätäjille ja EETULLE (Eläkeläisliittojen etujärjes- tö EETU ry). Se pitää myös yhteyttä säännöllisesti Pirkanmaan kansanedustajiin yhteisissä tapaamisissa.

PEETulla suora yhteys Pirkanmaan hyvinvointialueen vanhusneuvoston ytimeen

PEETUN aktiivisuuden ansiosta saatiin hyvinvointi- alueen vanhusneuvoston puheenjohtajaksi **Antero Saksala** ja jäseneksi **Maikki Hämäläinen-Ylikahri** – siis suora yhteys Pirhan vanhusneuvoston ytimeen.

PEETU on valtakunnallisen EETU ry maakunnallinen toimielin
Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry toimii eläkeläisten ja ikäihmisten taloudellisten ja sosiaalisten etuuksien ja oikeuksien parantamiseksi. Yhteistyöorganisaationa se kykenee osallistumaan tehokkaasti yhteiskunnalli- seen keskusteluun ja ajamaan eläkeläisten asiaa.

PEETU on tehnyt esityksiä hyvinvointialueelle ja EETULLE

Viimeisimpänä on EETU:lle tehty aloite kuntien vanhusneuvostojen nimen muuttamiseksi kuntien ikä- neuvostoksi. Näin kuntalaisilla olisi selkeämpi käsitys siitä, kummastako toimielimestä on kulloinkin kysy- mys. Nimenmuutos edellyttää lakimuutosta.

PEETU on myös esittänyt Pirkanmaan hyvinvointi- alueelle perustettavaksi vanhusasiavastaavan toimen. Vanhusasiavastaava voisi PEETUN esityksen mukaan toimia hyvinvointialueen vanhusneuvoston esittelijä- tehtävässä, tekisi yhteistyötä kuntien vanhusneuvosto- jen ja eri järjestöjen kesken sekä tekisi yhteistyötä valtakunnallisen vanhusasiavaltuutetun kanssa.

PEETU järjestää säännöllisesti seminaareja ja tilaisuuksia

PEETU järjestää yhdistysten jäsenille säännöllisesti 1–2 kertaa vuodessa seminaareja eri teemoilla. Vuoden 2023 huhtikuussa järjestettiin vaalipaneeli, johon oli kutsuttu pirkanmaalaiset kansanedustajaehdokkaat. Ehdokkaat kertoivat asioissa, joihin pyrkivät vaikutta- maan, mikäli tulisivat valituiksi eduskuntaan.

PEETUN ikäihmisten Hyvän asumisen seminaari pidettiin syyskuussa 2023. Nokian kaupunginjohtaja **Eero Väättäin** alusti kotona asumisen ja välimuotoi- sen asumisen mahdollisuuksia. Väättäin valotti asiaa osin oman lähipiirinsä kokemusten pohjalta.

PEETUN jäsen **Maikki Hämäläinen-Ylikahri** pureu- tui aiheeseen Oma koti kullan kallis.

Hän tarkasteli kunnan ja hyvinvointialueen raja- pintaa asukkaan palvelutarpeiden mukaisesti omatoimi- sen ja palvelusuunnitelmaa vaativan asumisen välillä.

Yhteisöllisen asumisen konkreettisen ja toimivan mallin esitteli seminaarivälle Jaso Asuntojen toi- minnanjohtaja **Anna Maunula** Jyväskylästä. Jason mallissa asukkailla on oma pieni asunto ja samalla halutessaan yhteiset tilat ruokailuun, kahvitiettiin ja myös yhteisille harrastuksille.

Tässä yhteisöllisen asumisen mallissa jokainen voi valita, minkä verran osallistuu. Talossa ei ole vakituista paikalla olevaa henkilökuntaa, vaan asuminen on itse- näistä. Toiminnanjohtaja on kuitenkin asukkaiden ta- voitettavissa, kun apua ja neuvoja kaivataan ja järjes- tää myös säännöllisesti erilaisia aktiviteetteja. Malli sai osanottajat pohtimaan, josko tuo asuminen malli olisi toteutettavissa myös omalla paikkakunnalla.

PEETUN asiat ovat meille kaikille yhteisiä – sinun asioitasi

PEETUN toiminta on Pirkanmaalla käynnistetty nimen- omaan viemään eteenpäin ikäihmisille tärkeitä ja ajan- kohtaisia asioita. PEETUN takana on Pirkanmaan neljä suurinta eläkeläisliittoa, joten sillä on yksittäistä tahoaa leveämmät hartiat ottamaan kantaa pirkanmaalaisen asioihin. Painoarvon takana on noin 15 000 jäsentä, joten Peetun vaikuttavuus on merkittävä.

PEETU:ssa eläkeläisliittojen edustajina ovat tällä hetkellä **Antero Saksala** (puheenjohtaja) ja **Pentti Virkajärvi** Pirkanmaan kansallinen senioripiiri ry:stä, **Anja Haajaranta** ja **Liisa Flinck-Vasama** Eläkelitton Pirkanmaan piiristä, **Matti Päiväranta** ja **Mauri Tuominen** Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL:n Pirkanmaan piiristä, **Vilho Ponkiniemi** ja **Marja-Liisa Salminen** Eläkeläiset ry:n Pirkanmaan aluejärjestöstä.

maria

GUZENINA

MAKSAAJA: MARIAN TUKVHDISTYS

127

SDP

SDP

Europarlamentaarikko

EERO HEINÄLUOMA

SUOMALAISTEN PUHEMIES EUROOPASSA

128

suomalaistenpuhemies.fi • EU-vaalit su 9.6.

EMILIA KANGASKOLKKA

Demarinuorten puheenjohtaja

Valmis vastuuseen. Euroopan parlamenttiin.

132

emiliakangaskolkka.fi

SDP

TURVALLINEN SUOMI JA EUROOPPA

SDP

KIMMO KILJUNEN

133

Vetoamus Varkauden sairaalan ilta- ja yöpäivystyksen puolesta

Pohjois-Savon hyvinvointialueen asukkailla on kova huoli terveyspalveluiden säilymisestä lähellä asukkaita. Varkauden sairaalaa (Aalto Hyvinvointikeskus) uhkaa ilta- ja yöpäivystyksen loppuminen vuoden 2025 lopulla. Päätöksiä tehdään parasta aikaa maan hallituksessa ja hyvinvointialueella.

Varkauden Eläkkeensaajien puheenjohtaja **Heikki Alanen** viriteli asiasta keskustelua 24.1.2024 pidetyssä kerhossa. Salissa oli yli 150 osallistujaa. Kaikki nostivat kätensä, kun puheenjohtaja kysyi, kuka kannattaa nimien keräämistä vetoomukseen sairaalan ilta- ja yöpäivystyksen säilyttämisen puolesta Varkaudessa?

Paikalla oli myös varkautelainen kansanedustaja **Timo Suhonen**, joka myös Varkauden Eläkkeensaajien jäsen. Puheenjohtaja Alanen ryhtyi toimeen ja 10.4.2024 vetoomuksessa oli 12 593 nimeä. Yhteistyöhän se loppujen lopuksi oli ja nimien keräämisestä tuli kansanliike. Auttamaan tuli yrityksiä, yhdistyksiä ja yksityisiä henkilöitä. Nimilistoja oli erilaisissa yleisön kokoontumispaikoissa apteekeista, kauppalikkeista, kirjastoon ja jopa uimahalliin.

Kuvassa vasemmalta: Heikki Alanen, Timo Suhonen, Joonas Hänninen, Tiina Grönlund, Kaisa Juuso, Paula Pulliainen, Jussi Kiira ja Eeva-Liisa Tirkkonen.

Vetoamus luovutettiin 10.4.2024 eduskuntatalossa sosiaali- ja terveysministeri **Kaisa Juusolle**. Mukana olivat Varkauden Eläkkeensaajien puheenjohtaja **Heikki Alanen** ja rahastonhoitaja **Eva-Liisa Tirkkonen**. Varkauden kaupungin edustajina olivat kaupunginjohtaja **Joonas Hänninen** ja kaupunginvaltuutetut **Tiina Grönlund**, **Jussi Kiira** ja **Paula Pulliainen**. Mukana oli myös kansanedustaja **Timo Suhonen**.

Kaupunginjohtaja perusteli palvelujen säilymisen tärkeyttä Varkaudessa. Meillä on uusi sairaala, joka kyllä pystyy palvelemaan Varkauden ja sen ympä-

ristön asukkaita. Varkauteen halutaan uusia asukkaita, joten hyvät terveyspalvelut ovat myös veto-voima-asia.

11.4.2024 Alanen ja Tirkkonen luovuttivat vetoomuksen Pohjois-Savon hyvinvointialueen valtuuston puheenjohtaja **Hannu Tsuparille** Aalto Hyvinvointikeskuksessa. Tsupari uskoo, että jos päätöksenteko siirtyisi hyvinvointialueelle, niin se voisi olla, lainsäädännöstä riippuen, myönteinen Varkaudelle.

Heikki Alanen, puheenjohtaja Varkauden Eläkkeensaajat

Pneumokokkrokotteiden maksuttomuus laajenee

Hyvä uutinen on, että kalliin keuhko-kuumerokotteiden maksuttomuus laajenee vihdoin. Tein kuntalaisaloitteen vuonna 2016 siitä, että yli 65-vuotiaat saisivat ilmaisen rokotteen, joka suojelisi heitä pneumokokkitartunnoilta loppuelämän ajan. Tein aloitteeni, jotta olisi saatu säästöjä, kun potilaita ei olisi tarvinnut makuuttaa keuhkokuumeessa sairaaloissa. Aloitteeni hylättiin.

Nyt viimeinkin THL myöntää, että pneumokokkibakteerin aiheuttamat taudit leviävät helposti influenssakauden aikana. THL on se taho, joka hyväksyy, mitä rokotuksia Suomessa suositellaan annettavaksi. Uutena kohderyhmänä maksuttoman rokotteiden saavat astmaa ja keuhkoastmautautia sairastavat 65–84-vuotiaat sekä alle 75-vuotiaat voimakkaasti immunitteettipuutoksesta kärsivät potilaat.

Kuntien ja kaupunkien sairauskustannukset keuhkokuumeeseen, aivokalvotulehdukset ja verenmyrkytyksien osalta säilyvät edelleen korkeina koska kaikille yli 65-vuotiaille ei myönnetä ilmaista rokotusta vielä.

Hämäläisten hitaustako on taas liikkeillä?

Uskon, että vielä jossain vaiheessa THL taipuu myöntämään ilmaisen rokotteen myös kaikille yli 65-vuotiaille. On pakko panostaa ennakoivaan terveydenhuoltoon, koska valtionvelka jatkaa kasvuaan. Kuten mediasta olemme saaneet kuulla, säästöjä etsitään nyt suurennuslasin avulla.

Vuonna 2016 ostin kalliin, elinikäisen rokotteen perheelleni ja ainakin tähän päivään asti se on suojannut meitä. Aika näyttää, tarvitaanko uutta kehitysvaiheen rokotetta vai pärjäämmekö tällä nykyisellä rokotteella loppuelämämme.

Matti Hirvonen, Nokian Eläkkeensaajat

LISÄTIETOJA:

Nokian Uutiset 11.3.2024: Maksuttomia pneumokokkrokotteita entistä laajemmalle joukolle. Pirkanmaan hyvinvointialue tiedottaa laajentavansa maksuttomaan rokotteisiin oikeutettujen joukkoa. nokianuutiset.fi/uutiset/art-2000010281787.html www.thl.fi > Aiheet > Infektiaudit ja rokotukset > Rokotteet A–Ö > Pneumokokkrokotteet

KÄYTÄ ÄÄNTÄSI! EU-VAALIT SUNNUNTAINA 9.6.2024

137

EMMI LINTONEN

www.emmilintonen.fi

SDP

Maksaja: Emmi Lintosen tukiryhmä

Miesten eläkkeet olivat vuonna 2023 keskimäärin 400 euroa naisten eläkkeitä suuremmat

Vuonna 2023 Suomessa asui 1,6 miljoonaa eläkeläistä. Heille maksettiin eläkkeitä 37,7 miljardia euroa. Niistä lähes kaikki olivat vanhuuseläkkeitä. Miesten eläkkeet olivat keskimäärin naisten eläkkeitä suuremmat.

Eläketurvakeskus on julkaissut tiedot siitä, paljonko suomalaisille maksettiin viime vuonna eläkkeitä. Eläkkeitä maksettiin 37,7 miljardia euroa vuonna 2023. Niistä 34,1 miljardia oli työeläkkeitä. Kelan maksamia eläkkeitä maksettiin yhteensä 2,6 miljardia euroa. Kelan maksamia eläkkeitä ovat kansaneläke ja takuueläke.

Kaikista eläkkeistä vanhuuseläkkeitä oli 90 prosenttia. Vanhuuseläkettä maksetaan, kun henkilö jää korkean iän myötä eläkkeelle. Se voi olla työeläkettä, kansaneläkettä tai näiden yhdistelmä.

Keskimääräinen eläke oli 1977 euroa kuukaudessa

Keskimääräinen tarkoittaa maksettujen eläkkeiden keskiarvoa. Eläkettä maksettiin viime vuonna suomalaisille keskimäärin 1977 euroa kuukaudessa. Tämä nousi edellisestä vuodesta 132 euroa.

Miesten keskimääräinen eläke oli 2216 euroa kuukaudessa. Naisten keskimääräinen eläke oli 1779 euroa kuukaudessa. Näin miesten ja naisten keskimääräisissä eläkkeissä oli eroa yli 400 euroa kuukaudessa. Miesten suurempi eläke johtuu siitä, että he ovat naisia pidemmän ajan työelämässä. Myös miesten työtehtävät ja parempi palkka nostavat eläkettä. Lisäksi naiset ovat enemmän poissa työelämästä lasten saannin vuoksi, mikä vähentää eläkettä.

Mediaanieläke oli viime vuonna 1736 euroa. Mediaani lasketaan niin, että kaikki eläkkeet laitetaan järjestykseen suuruuden mukaan ja rivin keskellä oleva luku on mediaani. Näin puolet eläkkeensaajista sai eläkettä alle 1736 euroa. Eläkkeensaajien Keskusliitto muistuttaa usein huomioimaan etenkin mediaanieläkkeen, koska suuret eläkkeet eivät vaikuta siihen samalla tapaa kuin keskimääräiseen eläkkeeseen.

Eläkeläisistä yli 60 prosenttia sai eläkettä alle 2000 euroa kuukaudessa. Heitä on lähes miljoona. Erittäin suuria eläkkeitä maksettiin hyvin harvalle. Esimerkiksi yli 5000 euron eläkettä maksettiin vain noin 2 prosentille eläkeläisistä. Heistä suurin osa oli miehiä.

Eläkkeissä on suuria alueellisia eroja

Suurimmat keskimääräiset eläkkeet maksettiin Uudellamaalla, jossa keskieläke oli 2332 euroa kuukaudessa. Pienimmät eläkkeet maksettiin Etelä-Pohjanmaalla, jossa keskieläke oli 1724 euroa kuukaudessa. Tämä ero on ollut samanlainen myös aiempina vuosina.

Kunnista suurimmat eläkkeet maksettiin Kauniaisten kaupungissa, jossa keskimääräinen eläke oli 3550 euroa kuukaudessa. Isommista kunnista Espoossa keskimääräinen eläke oli 2644 euroa kuukaudessa. Helsingissä keskimääräinen eläke oli 2450 euroa kuukaudessa. Suomen pienin keskimääräinen eläke oli Soinin kunnassa 1464 euroa kuukaudessa. Soini sijaitsee Etelä-Pohjanmaalla.

Eläkeläisiä on suhteessa eniten Etelä-Savossa

Vuonna 2023 Suomessa asui 1,6 miljoonaa eläkeläistä. Koko Suomen väestöstä eläkkeensaajia oli 33 prosenttia. Väestöstä otetaan tässä huomioon 16 vuotta täyttäneet.

Suhteellisesti eniten eläkeläisiä asui edelleen Etelä-Savossa. Siellä heidän osuutensa väestöstä oli 45 prosenttia. Toiseksi eniten eläkeläisiä asui Kainuussa, lähes 44 prosenttia väestöstä. Kolmanneksi eniten eläkeläisiä asui Kymenlaaksossa, jossa heitä oli lähes 42 prosenttia.

Suhteellisesti katsottuna vähiten eläkeläisiä asui Uudellamaalla. Siellä heitä oli 26 prosenttia väestöstä.

Suomessa on 72 kuntaa, jossa asuvista yli puolet ovat eläkeläisiä.

Lähde: Eläketurvakeskus

- Eläketurvakeskus julkaisee joka vuosi eläketilaston
- Tilastossa kerrotaan keskimääräiset eläkkeet vuonna 2023
- Keskimääräinen eläke oli viime vuonna 1977 euroa kuukaudessa
- Mediaanieläke oli 1736 euroa kuukaudessa
- Miesten eläkkeet olivat keskimäärin naisten eläkkeitä suuremmat
- Suurimmat eläkkeet maksettiin Uudellamaalla, pienimmät Etelä-Pohjanmaalla
- Suhteellisesti eläkkeensaajia asui suhteessa eniten Etelä-Savossa, vähiten Uudellamaalla

i

Paula Noresvuo ja Jarkko Utriainen, kuvat: Anneli Velho.

Elinvoimaa-generaattori

”Elinvoimaa-koulutuksissa ryhmäkeskustelut ovat antoisa, monenlaisia näkökulmia tulee niissä esiin. Saa tutustua uusiin ihmisiin, opetella uusia taitoja. Hienoa on, että kaikki saavat äänensä kuuluviin ja kaikkia kuunnellaan. Hauskoja yhteistoimintaharjoituksia on paljon ja koulutuksesta jää hyvä mieli. Opittuja asioita on helppo hyödyntää omissa yhdistystoiminnassa.”
– Koulutukseen osallistunut

Tukea ja kättä pidempää – tyhjistä ei tarvitse aloittaa

Elinvoimaa-toiminta on generaattori, jonka ytimessä on ikääntyneiden mielen hyvinvointi ja sen vahvistaminen. Toiminnan tarkoituksena on yhdistysten ja niiden elinvoimaisen toiminnan ylläpitäminen. Koulutamme ja tarvittaessa autamme räätälöimään toimintaa yhdistysten resurssien mukaisiksi. Saatamme myös heitellä uusia ja yllättäviäkin toimintaideoita. Teemme toimintaa tukevia materiaaleja, järjestämme kampanjoita ja tarjoamme näkymisen mahdollisuuksia ja paljon muuta.

Vapaaehtoiset – yhdistystoiminnan kivijalka

Yhdistystoiminta tarjoaa eläkeikäisten mielekäästä tekemistä, jossa saa hyödyntää omaa osaamistaan ja taitojaan. Elinvoimaa-toiminta kanavoi vapaaehtoisten energian ja elinvoiman käytännön teoiksi, joilla rakentuu uutta yhteenkuuluvuutta ja yhteisöllisyyttä, mielen hyvinvointia ja osallisuuden kokemuksia.

Älä väsyä itseäsi – jaa taakkaa

Vapaaehtoisuus ja velvollisuudentunne ovat eri asioita. Vapaaehtoistyöstäkin pitää saada vastinetta. Monelle se on hyvä mieli tai uuden oppiminen, mutta voi se olla jotain muutakin riippuen siitä, mitä toiminnasta on tullut hakemaan. Velvollisuudentunton voi olla kyvytön sanomaan ei. Jos pelkästään antaa itsestään saamatta mitään tilalle, palaa nopeasti loppuun. Silloin ei ole kivaa enää itsellä eikä lähellä olevilla.

Elinvoimaa-koulutuksissa annamme eväitä oman mielen hyvinvoinnin ja jaksamisen vahvistamiseen.

Luotsi-toiminta – työnohjausta vapaaehtoisille

Vesiliikenteessä luotsit eivät ohjaa laivaa vaan antavat laivan kapteenille ohjeita ja ennakkotietoa odotettavissa olevista liikennetilanteista. Luotsiryhmissä vapaaehtoiset keskusteleval ohjaajan johdolla omaan vapaaehtoisuuteensa liittyvistä kysymyksistä. Kokemusten jakaminen, uudet näkökulmat, hyväksyvä ja arvostava kohtaaminen sekä keskinäinen kannustus kantavat arjessa.

Luotsaus ennalta ehkäisee karille ajautumista. Luotsitoimintaa kannattaisi vapaaehtoisten hyödyntää enemmänkin, sillä jaksavia, motivoituneita ja innostuneita vapaaehtoisia tarvitaan – se heijastuu muuhunkin elämään.

Paas poiketen – vaihdetaan kuulumiset

”Oli hauska vierailu. Juttelimme kevään tulosta ja ihmettelimme

maailman menoa. Isäntäni kertoi omien vanhempiensa sotakokemuksia. Ne nousivat nyt mieleen Ukrainan tilanteen takia. Kävimme istumassa aurin-gossa ulkona. Hyvä mieli jäi molemmille.” – Paas poiketen -vapaaehtoinen

Paas poiketen -toiminta, vapaaehtoisten vierailutoiminta, on alkanut saada suosiota EKL-yhdistyksissä, mikä on sydäntä lämmittävää, sillä yksinäisyys on monen ikääntyneen ongelma. Vierailujen lisäksi yksinäisyyden kokemuksia voi vähentää myös vierailemalla palvelukodeissa tai soittamalla.

Hyvän mielen kulttuurikerho – tutustutaan uusiin asioihin

Hyvän mielen kulttuurikerho eli HMKK ei ole mikään yhden asian harrastekerho tai pelkästään teatteri-, taide- tai matkailukerho. Sen ideana on hyödyntää monipuolisesti osallistujien kokemuksia, osaamista ja taitoja kaikilla elämän saroilla jokaisen iloksi.

HMKK-periaatteella toimivan kerhon nimi voi vaihdella yhdistyksittäin, mutta sydän on sama: kaikki saavat vaikuttaa siihen, mitä tehdään yhdessä. Kaikista meistä on kiva tuntea itsensä nähdyksi ja kuulluksi ja olla tarpeellinen. Tämän toiminta-ajatuksen saa vapaasti varastaa kaikkeen yhdistystoimintaan!

Nestorit – silkkaa miesenergiaa

”Hyviä esimerkkejä, voi soveltaa käytännössä”, ”Sai oman mielipiteen esille”, ”Hyvä porukka” – palautetta Nestorit-koulutuksesta

Nestorit-toiminta on juuriaan myöten miesten näköistä toimintaa: kokkausta, kalastusta, retkeilyä, jutustelua tai vaikka vain hiljaa olemista ja toisten kuuntelemista.

Toiminta on avointa, siihen voi tulla mukaan kuka tahansa – kunhan on mies. Tapaamiset ja niiden aiheet sovitaan yhdessä, esimerkiksi ryhmän omalla WhatsAppilla. Nestorit-toiminta on Jarkon tonttia ja miestoiminta antaa Jarkolle itselleenkin elinvoimaa.

Vierivät kivet eivät sammaloitu – pysytään liikkeessä

Teemme tätä työtä yhdistyksiä ja jäseniämme varten ja tietysti myös heitä, jotka eivät vielä ole jäseniä. Kannattaakin kertoa toiminnasta kavereille ja pyytää heidät mukaan.

Evoluutiossa uudistumiskykyiset eliölajit pärjäävät. Myös yhdistysten pitää osata uudistua ja elää ajassa: ei anneta niiden toiminnan ja elinvoiman kuihtua, se on meistä itsestämme kiinni. Kun yhdistystoiminta on houkuttelevaa ja mielenkiintoista, se näkyy ulospäinkin ja yhdistyksen pito- ja vetovoima kasvavat.

Rakennetaan Elinvoimaa-toiminnan työkaluilla EKL-yhdistyksiin mahdollisuuksia mielekkääseen tekemiseen, osallistumiseen ja osallisuuteen. Tuupataan generaattori käyntiin ja pidetään elinvoima liikkeessä!

Elinvoimaista kesää toivottelevat järjestösuunnittelijat

Paula ja Jarkko

PS. Syksyllä tavataan Elinvoimaa-koulutuksissa ja tapahtumissa

SYKSYN KOULUTUKSET:

17.–18.9.
Paas poiketen, Kiipula Turenki
30.9.–1.10.
Nestorit, Etelä-Suomi,
paikka ilmoitetaan myöhemmin
28.–29.10.
Paas poiketen,
paikka ilmoitetaan myöhemmin
1.9.–31.12.
Kulttuurikilometrit-kampanja

ETÄYHTEYKSIIN:

Elinvoimaa-webinaarit, Paas poiketen -tapaamiset, Kysy Elinvoimaa-toiminnasta, Luotsiryhmä

LUE LISÄÄ Elinvoimaa-toiminnan tarjonnasta:
www ekl.fi/toiminta/elinvoimaa

Paula Noresvuo, 050 522 1946
paula.noresvuo@ekl.fi

Nestorit-toiminta
Jarkko Utriainen, 050 436 3449
jarkko.utriainen@ekl.fi

NESTOREIDEN OMA JUHLA MARRASKUUSSA

Haussa on yhdistys/yhdistykset, jotka haluavat järjestää valtakunnallisen Nestorit-tapahtuman viikolla 45 (4.–10.11.2024) Juhlasta saa ideoita ihan omannäköisen ja -kokoisen. Elinvoimaa auttaa suunnittelussa, toteutuksessa ja kustannuksissa. Luvassa on paljon positiivista näkyvyyttä ja hyvää potkua yhdistyksen omaan Nestorit-toimintaan. Ilmoittautukaa nopeasti, jotta jää aikaa suunnittelulle. Yhdessä saadaan hyvää aikaan!

jarkko.utriainen@ekl.fi
050 436 3449

Klassikkokomedia KVARETTI RIKALANMÄEN KESÄTEATTERI esitykset 14.6.–11.8.	MATHILDEDALIN KESÄTEATTERI Pääroolissa Esa Nummela esitykset 28.6.–11.8.	MUSTION VIERAILUT MM. 5.7. Diandra • 26.7. Kaseva • 1.8. Arja Koriseva & Hannu Lehtonen • 2.8. Pepe Willberg & klassinen kvintetti • 3.–4.8. Ilmari Saarelainen – parasta ennen • 9.8. Esko Rahkonen musiikinäytelmä • 10.8. Jukka Puotila
--	---	--

Katso koko ohjelmisto www.teatteriprovinssi.fi • Lippuja: 0440 520 2260, myynti@teatteriprovinssi.fi, Lippumyymälä Salorankatu 5-7, Salo, ti-ke klo 11-15 • LIPPU.FI Prismat infot ja R-kioskit kautta maan

Joka päivä Pärnuun!

Bussikuljetukset Tallinna–Pärnu välillä joka päivä 24.6.–11.8.!

Erikoistarjous Eläkkeensaajan lukijoille!
Saat alekoodilla ES24 -20 € /varaus
Pärnun lomista 1.6.–31.8.2024.
Alekoodi on voimassa 15.6. saakka.

Lähde nauttimaan Pärnun kesästä ja kylpylöistä helposti IMT:n matkassa!

imat.fi

matkat@imt.fi | p. 03 45 800 ma-pe 10–15
Tuttu, kotimainen Ikaalisten Matkatoimisto on imt.fi

DAVID ADJMI
Marie Antoinette
Ensi-ilta la 9.11.2024

Pukuloistoa Versaillesin hovista
Tervetuloa vallankumoukseen!

lippu.fi
p. 0600 413 143
1,98 € / min + pvm
kuopionkaupunginteatteri.fi

Sydämet sulattavan syksyn parhaimmat paikat myynnissä nyt!
Osta liput: kuopionkaupunginteatteri.fi

LYHYTAIKAISTA ASUMISTA JA TURVAA

Kodikas vaihtoehto omaishoitajan vapaalle, sairaalasta kotiutumiseen tai muihin tilapäisiin ja lyhytaikaisiin tarpeisiin.

MITEN?

- päivä- ja puolipäivähoitoa sekä ympärivuorokautista palveluasumista
- henkilökohtainen suunnitelma
- esteettömät huoneet
- hoitohenkilökunta paikalla 24/7

TURUN LÄHIMMÄISPALVELYHDISTYS RY

040 940 1362
www.kotikunnas.fi/palvelut/lyhytaikaisasuminen
Turku, Luolavuorentie 4

Pirkko Lahti

KUVA: ANNELI VELHO

Missä tulen asumaan ”vanhuksena”?

Asuinympäristön tulisi olla turvallinen. Viime aikoina on enenevässä määrin korostettu yhteisöllisyyttä työpaikoille, kouluihin ja asumiseen. Kaunis ajatus ja periaate, mutta se ei synny ilman tekijöitä. Ei kasa ihmisiä ole yhteisö. Yhteisöllisyys vaatii dynamia, alullepanijoita, jotka vähitellen houkuttelevat ihmiset mukaan. Yhdessä tekeminen on yhteisöllisyyden peruseriaate ja se merkitsee, että kaikilla on jotenkin lusikkansa sopassa.

Olen tavannut näitä alkuunpanijoita ja dynamia, jotka hyväntahtoisesti tekevät muille kivoja asioita. Sitten tulee naapuri, joka sanoo, että se on niin yliaktiivinen, yrittää jottaikin tai haluaa olla esillä. Yhteisöllisyys edellyttää erilaisuuden hyväksymistä ja ymmärrystäkin.

Yhteisön kehittämiseen voidaan palkata työntekijä, mutta hän tarvitsee muita mukaan toimintaan. Yhteisöjen toiminnallinen henkikin vaihtelee: välillä on paljon erityyppistä toimintaa ja välillä hiljaiseloakin.

Vanhustentalojen ohjelman tekee henkilökunta ja esiintyjät tulevat yleensä ulkopuolelta. Tavallisessa palvelukodissa asukkailla on monenlaista osaamista. Miksi heidän taitojaan ja osaamistaan ei hyödynnetä? Heidät pitäisi virittää mukaan tekemään.

Palvelutaloja markkinoidaan vanhuksille turvallisuudella, yhteisöllisyydellä ja juttuseuralla, mutta sinne siirtyneet kokevat kuitenkin itsensä yksinäisiksi.

Eläkeläisenä pohdin, missä elän elämäni loppuvuodet? On omistus- ja vuokrapohjaisia palvelukoteja, jonne ostetaan palveluja kodin pyörittäjiltä; on koteja, jossa itse osallistuu määrääjien kodin siivoukseen, ruoanlaittoon ja muuhun; on perhehoidon yksiköitä vaihdellen 4–7 asukkaaseen; on kotona asumista sinne tuotavine palveluineen (ostokset, siivoukset, jumput ja niin edelleen) tai kodinhoitopalvelut – mikä nyt kunkin asumisen ja kuntotilanteen mukaan on paikallaan. Näistä kaikista asumismuodoista on sekä hyviä että huonoja kokemuksia.

Itse haaveilen mallista, jossa viisi henkilöä palkkaisi itselleen hoitajan, joka tulisi ensimmäisen asukkaan luo maanantai-aamuna. Hän hoitaisi pyykki, siivouksen, apteekin, ostokset ja tekisi ruoan sinne iltapäiväksi saapuville neljälle muulle renkaan jäsenelle. Seuraavana päivänä hän menisi seuraavan renkaan jäsenen luo ja vastaisi hänen tarvitsemistansa tehtävistä ja yhteisestä ruokailusta. Kaikilla olisi yksi päivä hoitajaa ja yhteinen ruokailu. Hoitaja seuraisi heidän terveydentilaansa ja ohjelma joustaisi tarpeen mukaan. Viikonloppuna jokainen tekisi omat ruokansa itse. Palvelun voisi laittaa kotitalousvähennyksiin. Uskon, että tähän löytyisi työntekijä, koska työaika olisi kello 9–17 ja viikonloput vapaat.

Jo nyt voi helposti toteuttaa kuuden ihmisen soitto- tai tekstiviestieringin: joka aamu tekstiviestillä tai lyhyt soitto viidelle: onko kaikki kunnossa? Yksi päivä olisi vapaapäivä. Seuraavana viikon päivystyssoitot hoitaisi seuraava. Tämä ei olisi kallista, eikä raskasta ja tukisi kotona asumista.

Yhteisöllisen asumista painottaa arkkitehti **Olli Lehtovuori** (91 v): olisi yhteinen piha ja muut yhdessäolon tilat. Toimintaa ohjaisi talonmiehen perhe. Pihan yhteydessä olevissa asunnoissa, joita olisi ainakin kolme, asuisi terveydenhuollon- ja sosiaalialan opiskelijoita. He ja talonmiesperhe huolehtisivat asukkaiden hyvinvoinnista ja yhteisistä ohjelmista. Opiskelijat saisivat toiminnasta opintopisteitä ja asukkailla olisi lähi-ihmiä, joista ainakin joku olisi aina saatavissa. Läsnaolo ja osallistuminen lisäisivät sitä kaikkien palvelukotien visiopapereissa vaadittua yhteisöllisyyttä.

Olen onnekas, kun asun talossa, jossa on talonmies ja vieläpä nainen. Kaikki hoituu viivästyksittä ja häneen on helppo ottaa yhteyttä. Kiinteistöhuoltoyhtiökin voi yltää hyvään palveluun, jos sieltä löytyy kiva-asenteinen ihminen!

Kaikki uudet, tuuletettavat ajatukset ovat tarpeen. Jos haluat osallistua, lähetä minulle kirje*. Kerään ideoita ja rummutan niitä eteen päin. Siis kutsun sinua vaikuttamaan. Yritetään edes. Kysymys on omasta tulevaisuudestamme!

* Tiennäyttäjät Oy, Pohjoinen Hesperiankatu 5 A 15, 00260 Helsinki tai sähköpostitse: ideapirkolle@gmail.com

Ensio Tuppuraisen (1924–2014) veistospiha sijaitsee Vekaranjärven varuskunnan lähellä Kouvolassa. Taitelijan syntymän 100-vuotisjuhlinnan merkeissä yleisö pääsee heinäkuussa 2024 sisälle myös kotitaloon. Kuva Veli Granö.

Romurinsessana tunnetun Marjut Kauppinen Onnella toivottava tervetulleeksi kesäsunnuntaisin ja muinakin aikoina. Satupuutarha löytyy Lapinlahdelta metsien kätköstä pienten hiekkateiden päästä. Kuva MSL:n arkisto, Mari Kekäläinen.

Visit ITE – löydä salatun Suomen lumoavat kohteet!

Kiehtovia elämyksiä ITE-taiteen parista voi löytää kautta Suomen. Tunnetuimmat ITE-taidekohteet vetävät väkeä bussilasteittain. Mutta myös pienten sivuteiden päästä, kylien kätköistä, löytyy ihmeellisiä paikkoja, joiden aidon ja unohtumattoman lumovoiman tietävät vain harvat.

taiteilijan ilmoittamiin ehtoihin ja kaikin puolin noudattaa huomaavaisuutta. Osa kohteista on myös pääsymaksullisia.

Eteläisen Suomen ITE-aarteet

Kesän 2024 merkkitapaus on **Middle of Nowhere** -taidepuiston avautuminen Kaukasten kylään Hyvinkäälle. Puistossa pääsee näkemään laajan kattauksen ITE-taiteen huippunimien teoksia ja nauttimaan idyllisestä tunnelmasta. Reitti kulkee pitkospuita pitkin läpi vanhojen kasvihuone-ruunioiden taianomaiseen metsään, jossa teokset sulautuvat ympäröivään luontoon. Puisto kesäkahviloiheen avautuu yleisölle 29.6.

Tao tao -puisto Nurmijärven Klaukkalassa tarjoaa yhdistetyn taide- ja luontoelämyksen. Sepän pajassa kierrätysmateriaaleista taotut monimuotoiset, eksoottisia kasveja muistuttavat veistokset levit-

täytyvät kallioiseen metsämaastoon ja kinttopuolille. Puistossa on lupa vieraila omin päin milloin vain, mutta enemmän vierailusta saa irti, kun sopii taiteilijapariskunnan **Pekka ja Anne Heleniuksen** kanssa opastetun kierroksen. **Kimara-taidepuistossa** Tuusulan Jokelassa voi poiketa kesäsunnuntaisin tai taitelija **Leena Nion** kanssa etukäteen sopien. Satupuutarhan poluilla on värikkäinä kimaltelevia, hyvää tuulta luovia mosaiikkipatsaita ja tauluja sekä taitelijan vanhempien tekemiä teoksia.

Suuntiossa metsien ja peltojen lomassa on **Villa Vanamo**, taitelija **Sanin** luonnonläheinen taidepuisto, jossa kotipiiriä ympäröivä metsäkangas on täytynyt eläinveistoksiin ja ihmisfigureihin. Puisto on avannut ovensa kävijöille vasta tänä kesänä.

Matkailijoiden rakastamasta Porvoosta löytyy **Sirkka**

Turkin viehättävä **Ruusulinna**. Pikkuinen talo puutarhoineen on kokonaistaideteos. Minne katseensa kääntää, näkee taitelijan käden töitä, joihin kaikkiin liittyy jännittäviä tarinoita. Käynneistä on aina sovittava suoraan taitelijan kanssa.

Kymenlaaksossa Miehikkälässä kosken partaalla on **Hauhian mylly** ja **Galleria Sylvi**. Maatilaa emännöineen **Sylvi Hauhian** patsaat koristavat pihapiiriä, ja navettarakennuksesta löytyy valtava määrä pienoispatsaita, aiheina maatilan ja metsän eläimet, kylän ihmiset, urheilijat, iskelmälaulajat ja satuolennot.

Vekaranjärven varuskunnan läheisyydessä **Jätjän Onnelan**

pihapiirissä ovat **Ensio Tuppuraisen** veistokset vapaasti katseltavissa. Taitelijan syntymän 100-vuotisjuhlavuoden kunniaksi on heinäkuussa myös taulujen täyttämä kotitalo yleisölle avoinna.

Tunnetuin ITE-taideympäristöistä on **Veijo Rönkkösen** (1944–2010) luoma **Parikkalan Patsaspuisto**, jossa 500 veistoksen lisäksi myös kukoistava puutarha on nähtävyyks. Kuva Veli Granö.

Jaalasta löytyy matkailijoiden suosima **Seppo Laatusen** kotiateljee **Pihkahovi** satoine puuveistoksineen.

Länsi-Suomen kymppilista

Kortetjärven luontopolku Kruunupyssä on hauskojen veistosten höystämä hyvän mielen luontokohde. Lappajärveltä puolestaan löytyy mystinen miljö, **Ateljee Tapio Autio**. Vaasan Asevelikylässä kannattaa varata useampi tunti **Edvin Hevonkosken** elämäntyönään luoman **Edvininpolun** kiertämiseen – polun varrella on valtavasti kiinnostavaa katseltavaa.

Ilmeikkäiden eläinveistosten täyttämä **Alpon savanni** Kauhajoen Nummijärvellä lukeutuu ITE-taidekohteista tunnetuimpiin. Taidellisesti lahjakas **Alpo Koivumäki** löysi eläkevuosinaan uuden minuiden taitelijana, ja hänelle avautui tie jopa kansainväliseen kuuluisuuteen.

Satakunnassa Huittisissa matkailija voi hämmästellä **Mauno Suonpään Pahkanparatiisia**. Luonnonrauhaa kaipaava voi poiketa pääväyliltä Eurajoen Lapijoelle **Teuvo Jalosen Puolen hehtaarin metsään**, jonka sammalmatoille on syntymässä betoninen eläintarha. Rauman Kodisjoella **Taidekoti Ylénissä** nostalgisia tunnelmia tarjoavat edesmenneen **Vaino Ylénin** kansanomaiset veistokset.

Valtatie 8:n varrella Pyhärannassa **Arja Alhorannan** uljas **Hirvipuisto** näkyy tielle saakka. Pöytyällä on tunnettu matkailunähtävyys **Enkeli-puisto**, jossa taitelija **Kyösti Iitin** erämaahan kaivaman metsälammen partailla välkehtivät kymmenet metalliset veistokset. **Strömmän kanavalla** on hieno mahdollisuus pysähtyä ihaillemaan **Velipekka Lukan** rautaisia veistoksia.

Karjalan kunnailta Savon sydämeen

ITE-taiteen tunnetuin kohde on **Veijo Rönkkösen Parikkalan Patsaspuisto** Valtatie 6:n varrella. Puistossa voi vieraila ympäri vuoden ihaillevan kukkatarhan kokonaisuutena. Kesällä matkailijoita palvelee pieni myymälä.

Moottorisahaveiston mestareiden taidonnäytteistä koostuva veistospuisto **Ilomantsin Karhumetsä** on suosittu matkailukohde. Kesäajaksi veistokset levittäytyvät myös kirkonkylän raitille. Torin vierestä löytyy jättimäinen **ILOIKARHU-veistos**.

Kolin veistospuisto keskellä kansallismaisemaa on puutarhayrittäjän ja itseoppiineen taitelijan **Lasse Martikaisen toteuttama** luovuuden keidas.

Savo tarjoaa kulttuuri-matkailijalle monta upeaa kohdetta. Mieleenpainuvat elämykset voi kokea Lapinlahdella **Romurinsessan Onnelassa** ja Suonenjoella **ITE-Aulis-kotimuseossa**. Kesäkaudella molemmat näistä ilmoittavat säännöllisistä auki-

oloajoistaan ja tarjoavat ryhmille opastuksia muulloinkin. Kyyhkylän kartanossa Mikkelissä kierrätystaitelija **Ritva Nurmen Navettagallerian** ovet ovat avoinna joka päivä.

Hämeestä kohti pohjoista

ITE-taiteen ihastuttava helmi on **Enni Idin taitelijakoti** Padasjoella Kellosalmen kylässä. Pieni punainen tupa on maalattu koristeellisesti lat-tiasta katonrajaan, ja koko pihapiirin tunnelma on sadunhohtoinen. Varmimmin taitelijakoti on avoinna keskikesälä sunnuntaisin. Tänä vuonna tulee kuluneeksi 120 vuotta persoonallisen, vasta varttuneella iällä luovuuteen puhjennneen taitelijan syntymästä.

Lahden Radiomäellä on viehättävä kokonaisuus **Johannes Ivakon** jo sammaloituneita betoniveistoksia. Asikkalan Vesivehmaalla **Tuohimestarin tuvassa** pääsee ihailemaan vuonna 1936 syntyneen **Erkki Pekkarisen** taiturimaista tuohenpunonnan tekniikkaa. Hotelli Tallukan pihapiirissä Väaksyssä on Pekkarisen erityinen taidonnäyte, viisimetrinen **Tuohipeikko**.

Hauska kohde lasten kanssa reissaaville on **Erkki Niemen elämyspiha** Janakkalan Tu-rengissa. Puutarhasta löytyy puisia ja metallisia veistoksia, riemastuttavia pelejä ja leikkettä ja jopa grillipaikka vieraille. Usein myös isäntä itse pyörrättää pihalle esittelemään puistoaan.

Pirkanmaalla **ITE-taiteen kesäkaupungissa Parkanos-sa** toistuu vuosittain ulkoilmanäyttely, jossa ITE-taideoksia voi bongata julkisilta paikoilta pitkin kaupunkia. Tänä vuonna teemana on ITE vauhdissa.

Keski-Suomessa Saarijärvelä Mahlun kylässä on **Matti Rutasen** universaali maailmanrauhaa julistava monumentti **Maapallopatsas**. Luonnonkaunis metsärinne on ihastuttava vaikkapa rauhallisen piknik-retken kohteeksi.

Elämyspuisto **Crazyland** Nivalan Maliskylässä on villi kokemus. Teosten aiheina on mm. Titanic, Eiffel-torni, lentokoneen epäonnistunut pakkolasku ja avaruusalentojen vierailu. Puistoon on vapaa pääsy ympäri vuorokauden. Matkailijoille on tarjolla pysäköintitilaa ja grillipaikka, kesäkaudella myös kioski ja golf-rata.

Pelson vankilan lähellä Vaalassa on **Lumotun Hallan Maa**. Mustakuusien katveessa kiemurtelee polku, jonka varrelle sammalten ja riidenliekojen ympäröimänä kätkeytyy kymmeniä taruhahmoja ja eläinveistoksia.

Raahessa **Matti Lepistön veistospuistossa** edesmenneen taitelijan kotipihan täyttävät sadat betoniveistokset, joissa ihmiset ja eläimet saavat surrealistiset, mytologiset ja symboliset tulkintansa. Pihalla voi vieraila vapaasti ja maksut suoritetaan mobilepaylla.

Rajja Kallioinen, kulttuurituottaja Maaseudun Sivistysliitto

Hyvinkäällä Kaukasten kylässä avautuu 29.6. ITE-taidepuisto Middle of Nowhere. Nähtävillä on tunnetuimpien ITE-taitelijoiden teoksia eri puolilta Suomea. Kuvassa Alpo Koivumäen Norsulinnut. Kuva Teijo Monni / Design Spot.

Mitä ITE-taide on?

Se on suomalaista visuaalista nykykansantaidetta, yksilöllistä ja omaperäistä ilmaisu, joka usein täyttää tekijänsä koko elämäntavan ja ympäristön. Lyhenne ITE muodostuu sanoista "itse tehty elämä". Se viittaa siihen, kuinka tekijät muovaavat taiteensa kautta elämänsä kokonaisuutta ja luovat taiteellaan merkityksellistä tarinaansa.

Maaseudun Sivistysliitto on vuodesta 1998 lähtien – neljännesvuosisadan ajan – etsinyt ja esitellyt ITE-taitelijoita. Ilmiökenttää on kartoitettu maakunta toisensa jälkeen. Tänä vuonna on työ saatu päätökseen viimeiselläkin alueella, Uudellamaalla.

Vinkkejä tarkkasilmäiseltä yleisöltä on kertynyt runsaat 2 500. Kartoitustyössä dokumentaristit ovat käyneet paikan päällä jututtamassa ja kuvaamassa yli tuhatta omaehtoista taiteen tekijää. Osaa ITE-taitelijoista on esitely kirjoissa ja kutsuttu mukaan näyttelyihin taidemuseoihin. Kansalliseen Finna-tiedonhakupalveluun on tallennettu yli 9 000 valokuvaa aihepiiristä.

www.msl.fi/itetaide

Vinkkejä vieraita vastaanottavista ITE-kohteista: www.visitite.fi

Kivinokassa Viulunsoittaja katolla

Kivinokan kesäteatterin musiikkiklassikon Viulunsoittaja katolla tähtiinä loistavat televisioista tuttu Hanna Kinnunen ja 40-vuotis taiteilijajuhlaansa viettävä teatterinjohtaja-ohjaaja Kari Kinnaslampi.

Tunnelma on huhtikuun alussa jännittänyt ja inostunut, kun kesäteatterin näyttelijät kokoontuvat ensimmäistä kertaa. Tästä alkaa matka, joka huipentuu ensi-iltaan 29.6.

Viulunsoittaja on kesäteatterille valtava projekti. Näyttelijöitä, tanssijoita ja soit-tajia on mukana yli neljäkymmentä. Alkuperäinen musikaali on kolme ja puolituntinen, mutta kesäteatterille se sovitetaan tuntia lyhyemmäksi.

– Siellä on eriyntisiä kohtauksia: on hitaita, joissa hyvin vahva tunnelaus, sitten on nopeita ja hilpeitä kapakka-kohtauksia tansseineen, hääkohtaus, joka alkaa kovin har-taana... Kinnaslampi kertoo.

Tanssit ovat autenttisia, sillä koreografiksi saatiin taiteilija Jouni Pajunen, joka on opet-tanut yli 30 vuotta juutalaisia kansantansseja.

– Meillä on live-orkesteri, johon tietenkin kuuluu viulu. Se on juutalaisuudessa keskeisen soitin.

Kivinokan esitys on näytte-lijia Hanna Kinnuselle paluu teatterilavoille kymmenen vuoden tauon jälkeen. Minkä-lainen musikaali Viulunsoitta-ja on sinulle näyttelijänä?

– Tässä on kaunis tarina ja musiikki. Eivät ole mitenkään helppoja nämä duetot, esimer-kiksi Mua rakastatko. Saa kyllä lauluteknisestikin haastaa itseään.

Onko vaara, että Golde-vaimo jää temperamenttisen miehensä varjoon?

– Goldella on vahva oma tahto ja hän vähän pyörittelee silmiään, että määrää sinä vaan, mutta kuitenkin tekee, kuten itse haluaa. Koko ajan on alaviite juutalaisuuden pe-rinteistä, että mies on perheen pää, mutta lukisiko rivien vä-lissä, että se on kumminkin Golde, joka lopulta määrää kaapin paikan, Kinnunen miettii.

Kinnaslammelle Viulun-soittaja on yksi pitkän uran huipennuksista. Hän pohti, mikä voisi olla 60 vuotta täyt-tävänä ja 40-vuotis taiteilija-

juhlaansa viettävänä hänen unelmaroolinsa. Valinta oli itsestään selvä.

– En koskaan ole saanut elä-mässäni ensirakastajan roolia,

luojan kiitos, nehän ovat niitä kaikkein tylsimpiä hommia! Kinnaslampi parhantaa.

– Olen aina ollut se subretti-parin koominen henkilö; pappi

tai konstaapeli. Tällä kertaa olen pääosassa.

– Rekrytoidessani näytteli-jöitä, soitan ensimmäisenä Hannalle. Meidän habituk-semme sopivat hyvin yhteen ja uskon, että komiikka löytyy aika helposti.

Lumi paiskoo ikkunaan, mutta jo muutaman viikon päästä pitäisi päästä ulos harjoittelemaan ja kesäkuun alussa esityksen olla jo muo-dossaan.

Porukkaa on niin, että tuolit loppuvat kesken. On kaiken-ikäisiä. Nuorimmat ovat joukko ala-asteikäisiä, jotka tulevat vuorottelemaan nuorimpien lasten rooleissa. Vanhimmat ovat eläkeläisiä, takana vuosi-kymmeniä lavoilla.

Kinnaslampi ohjeistaa harjoitusaikataulusta, tansseista ja lauluista. Ensi-illan jälkeen esitykset jatkuvat elokuun loppuun.

Paljon on ikimuistoisia het-kiä tiedossa, kun Anatevkan kyläläiset laulavat, tanssivat ja pohtivat ihmisen ikuisia kysy-myksiä Helsingin Kivinokan kesäillassa.

Viulunsoittaja katolla -musikaalin pääroolien näyttelijät: Tevje – Kari Kinnaslampi ja Golde – Hanna Kinnunen. Kuva: Susanna Pesonen.

Perttu Ryttslä

TYÖELÄMÄSTÄ TEATTERILAVALLE – Päivi Laakso aloitti teatteriharrastuksen eläkkeellä

Paimiolainen Päivi Laakso on paitsi melko tuore eläkeläinen niin myös tuore teatteriharrastaja. Hänellä on menossa kolman-nen teatteriproduktionsa, Finlanders-musikaalin Oikees-ti, harjoituskausi. Musikaalis-sa hän on näyttelijänä ja tä-män lisäksi hän toimii tarpeis-totiimissä. Itse musikaalissa koetaan keski-ikäisen Kirsikan kasvutarina, mutta Laaksolle teatteriharrastus on ollut omanlaisensa kasvutarina.

Kun pääsin eläkkeelle, niin aukesi kokonaan uusi maailma

Monesti eläkkeelle jäämistä saatetaan pitkittää, koska ajatellaan, että työtä tehdessä ollaan yhteiskunnan tuottava osanen ja sen jälkeen elämä olisi jotenkin ohi. Laakso ei allekirjoita tätä ajatusmallia yhtään.

– Olen onnellinen, että jak-soin työurani loppuun asti ja sain olla unelma-ammatis-sani. Kuitenkin eläkkeel-le päästyäni voin va-paasti kokeilla uusia asioita. Saan keskittyä juuri sellaisiin asioihin, mistä itse tykkään!

Teatteria Laakso ei ole aiemmin harrastanut, ellei vuosikymmenten takaisia kansakoulun näytelmiä laske-ta. Teatteri on paitsi harrastus Laaksolle itselleen, niin myös hänen tapansa tuottaa iloa ja uusia kokemuksia myös muille.

– Lavalla ollessa yleisön reaktiot palkitsevat. Vaikka pääosin keskittyinkin lavalla esitettävään kohtaukseen ja yhteispeliin kansanäyttelijöi-den kanssa, niin yleisön toki näkee, huomaa ja kuulee – mutta se ei pelota.

Aarteensetsintää ja aikamatkailua

– Tarpeiston hankinta on avan-nut kokonaan uuden näkö-kulman esitysten valmistumi-seen. Esityksiin tehdään todel-la paljon taustatyötä; mieti-tään mitä tarvitaan, pohditaan aikakautta ja aloitetaan aarteensetsintä. On haettu mahdolli-simman autenttisia esineitä, mitä tuo oman haasteensa –

mutta siinä onnistuessa se tuo myös valtavan onnistumisen koke-muksen.

Päivi Laakso poseeraa Vistan Näyttämön eli entisen Vistan Kinon katsomo-penkkin ääressä. Kuva: Jan Sundman.

Tarpeistonmetsästys on saanut Laakson myös sukelta-maan oman sukunsa histo-riaan. Hänen äitinsä oli 5-vuo-tias, kun tämän molemmat vanhemmat menehtyivät vuonna 1929. Hänen isoäitinsä oli Amerikan siirtolaisena nuoruudessaan ja vaikka tari-noita ei pääsekään enää kuule-maan, niin muistoesineitä on säilynyt.

– Äidinäitini Amerikasta tuoma käsilaaukku 1910-luvulta on kuin ihmeen kaupalla säi-lynyt. Olen säilyttänyt sitä kotonani, mutta sille ei varsinais-esti ollut käyttöä. Viime kesä-nä se sai kuitenkin uuden elä-män naittaja Jenten (Manta Selin) käsilaaukkuna. Talvella se sai jatkaa esittämäni rooli-hahmon Mary Debenhamin matkatavaralaaukkuna.

Paimion Teatteri on miellyttävä yhteisö, jossa on välitön ja lämmin ilmapiiri

Kun on ollut 38 vuotta samassa työpaikassa, niin väijäämättä-kin työyhteisöstä tulee todella tärkeä sosiaalinen yhteisö. Täl-laisesta pois jäädessään Laak-so on kokenut onnekseen, että on löytänyt teatteriharrastuk-sen kautta teatteriyhteisön.

– On tuntunut todella mu-kavalta löytää uusi sosiaalinen yhteisö elämään. Harrastuk-sessa hienoa on sen mielen-kiintoisuus, hauskuus ja moni-puolisuus, mutta ehdottomasti kaikkein paras puoli on ihmi-set. Yhteishenki niin lavalla kuin lavan takana on jotain ainutlaatuisen hienoa. Yhdessä onnistutaan!

Sebastian Allén, tuottaja Paimion Teatteri

Viulunsoittaja katolla -musikaalin tarpeistotiimi palkittiin Paimion Teatterin kannustuspalkinnolla. Kuvassa tarpeis-totiimistä Pia Poikonen (vas.), Pauliina Kotamäki ja Päivi Laakso. Kuva: Paimion Teatterin kuva-arkisto.

Nelimarkka-Rahaston nykytaiteen kokoelman näyttely

18.5.-15.9. 2024

Etelä-Pohjanmaan taidemuseo
NELIMARKKA-MUSEO
Pekkolantie 115 • Alajärvi
• 040 559 8327 •

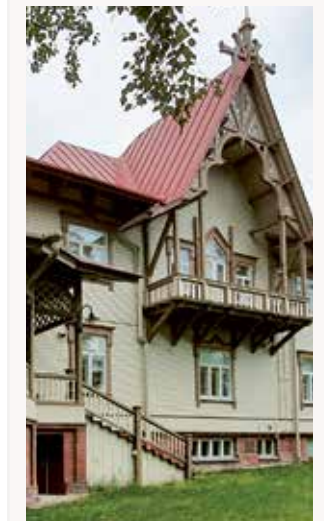
Tervetuloa Pramialle

Ryhmävierailut mahdollisia ympäri vuoden.
Lisätietoja ja varaukset: Katariina Vähäkallio, p. 040 163 1995

Pramia VIINATEHTAANMYYMÄLÄ
KAHVILA | ANNISKELUOIKEUDET
Ilvesjoentie 1060, Ilvesjoki | pramia.fi
Tarkista aukioloajat nettisivulta

Äänekosken taidemuseo

Perusnäyttely
kattaus vanhempaa suomalaista taidetta

Vaihtuva näyttely
Taidetta ilman käsiä - Risto Toivanen (1946-2022)

5.6.-1.9.2024, (ei 21.-22.6.)
avoimna ke-pe 11-17, la-su 11-15

Pääsymaksu 5/3/0, Museokortti
Kuhnamontie 1, 44100 Äänekoski
www.aanekoski.fi/taidemuseo

FINLANDIA-PALKITUN SIRPA KÄHKÖSEN
KÄSIKIRJOITAMA UUTUUS

LUKK

MUSIIKKINÄYTELMÄ

Kekkonen

HÄMEENTIE 68 • 00550 HELSINKI

Karnevalistinen musiikinäytelmä Suomesta, vahvan johtajan kaipuusta ja ilmiöstä nimeltä Kekkonen.

ENSI-ILTA 3.10.2024
Muut esitykset: 5.10.2024-14.2.2025

Musiikkiteatteri Kapsäkissä

LIPUT: www.lippu.fi tai 0600 900 900 (26/ min + pvm)
RYHMÄLIPUT: liput@kapsakki.fi tai 045 120 1200

KAPSÄKKI MUSIIKKITEATTERI
GRETA TUOTANTO
lippu.fi

Kivinokan Kesäteatteri
VIULUNSOITTAJA KATILLA
Ohjaus: Kari Kinnaslampi
Rakastettu musikaali

Kesäkuu: 28, 29
Heinäkuu: 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 23, 24, 25, 27, 28, 30, 31
Elokuu: 1, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 21, 24, 25, 26, 31 (uusi)

Herttoniemi
Kipparlahdensilmukka 5
00810 Helsinki

www.kivinokakesateatteri.fi
lippu.fi

BACKAS kesäteatteri
Kirka-musikaali Hetki Lyö
Ke-pe 31.7.-16.8.2024

Liput: www.lippu.fi | www.ravintolabackas.fi | Vantaa

Ravintola Backas

Tule Pietarsaareen!

APTEEKISTA PAPERIIN
NÄYTTELY VICTOR SCHAUMANIN PERHESTÄ JA VARHAISESTA TEOLLISUUDESTA PIETARSAARESSA
24.4. - 27.10.2024

Tempus, Pietarsaari
Otto Malminkatu 3
Pietarsaarenmuseo.fi

UPM on näyttelyn yhteistyökumppani

ELÄKKEENSAAJA-LEHDEN
ILMOITUSMYynti 045 110 4122

TEATTERIKÄRPÄSENÄ
KATOSSA

Oletko nähnyt
näytelmän,
josta haluaisit
kertoa muillekin?

Lähetä teatteriarviosi
osoitteeseen:
toimitus@ekl.fi

Eläkkeensaaja-
lehden
ILMOITUSMYynti
045 110 4122

Naantali, Pyynikki, Ristiina,
Suomenlinna ja Sappee

Kesä ilman Pyynikin kesäteatterin Tuntematonta sotilasta oli mahdoton ajatus 1960-luvulla. Esitys veti puoleensa kesästä toiseen. Tänä kesänä Pyynikillä ollaan ihan erilaisissa maisemissa, kun **Heikki Syrjä** ja **Riku Suokas** johdattavat katsojat karavaanarien maailmaan komediassa Karavaanari – kaikkien kaveri. Näyttämöllä **Lari Halme**, **Kaisa Hela**, **Heikki Hela**, **Miia Selin** ja **Aimo Räsänen**. Esitykset 11.6.–10.8.2024.

Kesäteattereita on yli neljä sataa. On varaa valita omat suosikkinsa. Viime vuosina puoleensa on vetänyt Suomenlinnan Hyvän omantunnon linnakkeen muurien sisällä näyttelevä Ryhmäteatteri. Nyt taistellaan tuulimyllyjä vastaan miekat tanassa, kun ritari Don Quijote (**Robin Svartström**) lähtee aseenkantajansa Sancho Panzan (**Santtu Karvonen**) kanssa seikkailulle. Ohjaaja **Juha Kukkonen**. Esitykset 6.6.–31.8.

Vakiohjelmistoon ovat päässeet Suomen kesäteatterin esitykset Valkeakoskella ja Sappeen kesäteatterissa Pälkäneellä. Valkeakoskella paneudutaan **Juicen** elämään **Heikki Paavilaisen** ohjaamassa ja käsikirjoittamassa musikaalissa Juice. Nuori Juice on **Lauri Mikkola** ja vanhempi **Mikko Huoviala**. Esitykset 12.6.–10.8.

Sappeella laulaja **Matti Esko** on itse pääosassa hänen elämästään kertovassa musikaalissa Rekkamies. Esityksen ja käsikirjoittanut ja ohjannut **Heikki Paavilainen**. Esitykset 3.7.–10.8.

Emma Teatterissa Naantalissa paljastetaan mikä on se työ, johon ei haeta ja johon ei voi koulutautua. Kultaranta – komedia presidenttien puolisoista paljastaa millaista on tasavallan vaativampiin pesteihin kuuluvan tehtävän arkinen hoitaminen. Komedian ovat käsikirjoittaneet **Satu Rasila** ja **Jaakko Saariluoma**, joka myös ohjaa esityksen. Puolisoiden rooleissa viihdyttävät katsojia **Miia Lindström**, **Kaisa Leppänen**, **Miska Kaukonen** ja **Tom Petäjä**. Esitys on Turun Kaupunginteatterin ja Emma Teatterin yhteistuotanto. Esitykset 29.5.–17.8.

Kesäpaikkakunnan kesäteatterinäytelmä on pakko nähdä. Ristiinassa se on tänä kesänä Kulkurin valssi – Koivusaaren kartanon salaisuus. Romanttisen seikkailun perustana on **Mika Waltarin** elokuvakäsikirjoitus. Ristiinan kesäteatteri tarttuu tekstiin kunnioittaen alkuperäistä teosta, mutta tuoden tanssillisesti ja musiikillisesti Kulkurin valssin lähemmäs tätä päivää. Lavalla on kolme henkeen livebändi. Linnankorvan näyttämöllä esitykset 7.7.–25.7.2024.

KESÄTEATTEREITA 2024

HÄME

Hämeenlinnan Uusi kesäteatteri – Elämältä kaiken sain-musiikkikomedia. Pepe Willbergin hitit kajahtavat loistavien laulajien ja livebändin esittämänä.

Pirttikosken kesäteatteri (Iittala) – Esso laidassa maantien – naurettava musikaali. Näytelmä sijoittuu 60–70 lukujen taiteeseen. Tarinan keskiossa on Esson baari, jossa sattuu ja tapahtuu.

Riihimäen kesäteatteri – Ei pahalla (muttei hyvälläkään). Pete ja Maria saapuvat ystäviensä Kaarlon ja Karon mökille viikonlopun viettoon. Vierailun tunnelma saa yllättävän käänteen, kun Peten vahingossa soitama taskupuhelu paljastaa isäntävälle, mitä vieraat heistä ja heidän elämästään ajattelevat.

POHJANMAA

Teatteri Kajo (Kauhajoki) – Mies, joka ei osannut sanoa ei. Yhdysvalloista Suomeen palaava pastori Aimo Niemi sijoitetaan lapsuutensa maisemiin, keskellä suurta kaupunkia sijaitsevan puutaloalueen avioliittoneuvojaksi.

Lappajärven Kesäteatteri – Juurihoitoa siirtolapuutarhassa. Oma mökki ja ryytymä, saunantuoksuiset lauantit ja avuliat mökkinaapurit.

Törnävän kesäteatteri (Seinäjoke) – Tootsie, lyömätön lyly. New Yorkin teatterimaailmaan sijoittuvassa musikaalissa seikkailee taitavana, mutta suulaana tunnettu näyttelijä, joka ei tahdo saada rooleja.

Kalajoen kesäteatteri – Haluatu mökkiäiseksi? Takuulla, ja mitä nopeam-

min sen parempi! Tavallinen paris-kunta voittaa visailusta pääpalkinnon, suomalaisen kesämökin ja idyllin Saimaalta.

ETELÄ-SAVO

Tuukkalan tempauksen teatteriryhmä (Hirvensalmi) – Maalaisunelmia. ”Maaseudulla ihminen onnistuu irtautumaan työelämän kuluttavasta oravanpyörästä ja kaupungin hektisestä elämänyrityksestä. Maalla asuminen on seesteistä, tarjoaa luonnonrauhaa ja kirkasta tähti-taivasta”. Tästä haaveileva nuori kaupunkilaispari muuttaa maalle luomuyrittäjiksi.

Naisvuori Näyttämö (Mikkeli) – Helppo ero. Näytelmä Mika Laaksosta, eroterapeutista, jolla itsellään on perustavanlaatuinen ongelma. Vaikka hän auttaa ihmisiä pääsemään eroon jos jonkinmoista asioista, niin hän itse ei tunnu pääsevän eroon yhtään mistään.

Koirakiven Nuorisoseura (Mäntyharju) – Kaksi puuta-musiikkikomedia. Hauska ja vähän romanttinen tarinajähystä lääninnohoajasta ja hänen taiteilijanaapuristaan.

Mäntyharjun Kesäteatteri – Rusetteja vanhasta muistista. Nykyaikaan sijoittuva lämminhenkinen kansan-komedia. Humoristisilla henkilö-hahmoilla rydytetty näytelmä pikkukylän tapahtumista. Kaiken keskiossa Fanny, joka ei suostu muuttamaan palvelutaloon.

Ristiinan Kesäteatteri (Ristiina) – Kulkurin valssi. Romanttinen seikkailu vuosisadan vaihteen Koivusaaren kartanossa, jossa valmistellaan kreivi Möbiuksen tyttären Kristiinan

ja Kuusisaaren ainoa perillisen Wil-lehartin häitä.

KAINUU

Vuolijoen kesäteatteri (Kajaani) – Kahen akan loukussa. Veijo ja Tuulia Hurmalaisen hääyö menee puihin, kun Veijon äiti Bertta lavastaa sairauskohtauksen ja pakottaa tämän kyydittämään itsensä lääkärin kesellä yötä. Veijon parhaan kaverin, Pekan ennustus käy toteen: Veijolla alkaa avioliiton arki kahen akan loukussa – vaimon ja äidin.

Paltamon kesäteatteri (Paltamo) – Kuin telkkä pöntöstä – laulunäytelmä. Eevi on vuosikymmenien jälkeen palannut kotiseudulleen pitämään täysihotolaa tyttärensä Elisan kanssa. Elisa on jo kauan ikävöinyt isää, jonka henkilöilisyttä äiti ei ole hänelle paljastanut.

Askanmäen kesäteatteri (Puolanka) – Onnellinen perhe. Komedia perheestä, jossa mummo häääärä enemmän, kuin lääkäri määrää.

KESKI-SUOMI

Ränssin Kievarin Kesäteatteri (Jyväskylä) – De Va Kukka De. Laulunäytelmä kertoo Äänekoskella syntyneestä Maitolaiturin Prinsessasta.

Het-teatteri (Heikki Luoman Areena, Kyyjärvi) – Tekemällä oppii. Miesluolassa elämä jatkuu. Timppa on siirtynyt ajasta ikuisuuteen ja jättänyt ison perinnön kaikille. Ehtona perinnön saamiselle on, että Miesluolan asukkaiden on näyteltävä täpötäydelle kansallisteatterin yleisölle näytelmä.

Jämsän Kesäteatteri – Turvetta ja timanteja. YLE:n legendaarisen tv-sarjan pohjalta tehty käsikirjoitus. Kesäistä tunnelmaa, hymyn suupielet laittavaa huumoria sekä rosvoja ja poliiseja.

Wanhat Wehkeet kesäteatteri (Kars-tula) – Irwin Goodman -musiikinäytelmä.

Kanavateatteri (Laukaa) – Pirunpelto. Pirunharjun sora-montun omistaja Huuko Lammi kuolee pimeissä olosuhteissa, ja epäollainen poliisi Tommi Jussila saa kuulla olevansa suunnattomien soravarojen perijä.

Kartano Kievarin Kesäteatteri (Äänekoski) – Maitolavan Madonnat – Uuden edessä, osa 3. Lämminhenkinen musiikkikomedia. go-luvun alun Pentinkylän väki ja sinne saapuvat uudet mielenkiintoiset persoonat sekoittavat jo olemassa olevaa pakkaa.

Kartanon Kievarin Kesäteatteri (Äänekoski) – Nykyaajan Metrotytöt 2.0. Rouheassa musiikkikomediassa vauhtia ja vaarallisia tilanteita menneessä ja nykyajassa. Miten ne liittyvät yhteen ja mihin kolmikko lopulta päättyy?

Kartanon Kievarin Kesäteatteri (Äänekoski) – Topi Sorsakosken tarina.

KYMENLAAKSO

Haminan kesäteatteri (Haminan Hämeenlinnan bastioni) – Loma. Klassikkokomedia perustuu Risto Jarvan suosittuun elokuvaan. Aurinkoinen esitys kuljettaa hullunkuriselle seuramatkalle 70-luvun hengessä kesäisen musiikin kera.

PIRKANMAA

Seleentakusten Kesäteatteri (Ikaalinen) – Toinen pullo cavaa. He tekivät sen! Kuka olisi uskonut, että tuo hiukan epäviereinen kvartetti, Inka, Vonne, Anita ja Tuulia, toteuttaa unel-mansa: remontoit antiikkitalon ja perustaa yhteisen kodin idylliseen vuoristokylään.

SAMPO FESTIVAALI

elokuussa!
Kansainvälistä nukketeatteria
28.8.-1.9.2024

Lue lisää:
sampfestival.fi

19.6.-27.7.

MIKKELIN
teatteri

HELDPOERO

KOONINEN KESÄKOHELLUS
MIKKELISSÄ, ENSI-ILTA 19.6.2024!

Rooleissa: Pauliina Hukkanen,
Joonas Kääriäinen,
Mika Nuojua ja Jukka Rasila

KÄSIKIRJOITUS: Satu Rasila, Mikko Kouki
ja Arto Valkama | OHJAUS: Pekka Laasonen
Esitysoikeuksia valvoo AGENCY NORTH OY.

mikkelinteatteri.fi

f i t d

044 402 1539 | liput@mikkelinteatteri.fi

KOE

kirkkomusiikin
koko kirjo

Tulkaa ja riemuitkaa
Tarinoita taivaasta ja tien päältä
Sacred Concert
Club for Five-kirkkokonsertti
Bach & Bach
Juhlamessu

Lohtajan
Kirkkomusiikkijuhlat

23.-28.7.2024

www.kirkkomusiikkijuhlat.fi

SUOMEN KESÄTEATTERI ESITTÄÄ VALKEAKOSKELLA

Juice

MUSIKAALI

Ohjaus ja käsikirjoitus Heikki Paavilainen

Rooleissa mm.
Mikko Huoviala Lauri Mikkola
Natali Lintala Heidi Kirves Leea Lepistö
Harri Penttilä Maria Rantalankila Oskari Penttilä

12.6.-10.8.2024

Sydamellisesti tervetuloa nauttimaan musiikkinostalgiaa upeisiin kesämaisemiin! Molemmista teattereista katetut katsomot, ilmaiset käsiohjelmat.
Liput nyt myynnissä Ticketmasterin verkkokaupassa www.ticketmaster.fi Lipunmyynti portilla aukeaa tunti ennen näytöstä.
Ryhmämyynti p. 0400 804 117 Lisätietoa esityksistä: www.suomenkesateatteri.fi

Sappeen Kesäteatteri ylpeänä esittää kesällä 2024

TARINA MATTI ESKON ELÄMÄSTÄ

Rekkamies

Ohjaus ja käsikirjoitus:
Heikki Paavilainen

Rooleissa mm.
Matti Esko
Joni Leponiemi
Jannastina Hakala
Olga Lepistö
Jani Rasimus
Merja Koivula

3.7.-10.8.2024

LAULAJA
MATTI ESKO
MUKANA KESÄN
NÄYTÖKSISÄ!

HEINOLAN KESÄTEATTERISSA 2024

CARIN MANNHEIMER

Vielä ehtii

OHJAUS
SARI SIIKANDER

KATARIINA
KAITUE

SAULI
SUONPÄÄ

KIRSI
YLIJOKI

TIINA
WECKSTRÖM

JAANA
SAARINEN

ESITYSPÄIVÄT

ti 11.6. klo 18 ennakko
ke 12.6. klo 18 ennakko
to 13.6. klo 18 ensi-ilta
su 16.6. klo 15

ma 17.6. klo 14 & 18
ti 18.6. klo 14 & 18
ke 19.6. klo 14 & 18

ti 25.6. klo 14 & 18
ke 26.6. klo 14 & 18
to 27.6. klo 14 & 18
su 30.6. klo 15

ti 2.7. klo 14 & 18
ke 3.7. klo 14 & 18
to 4.7. klo 14 & 18
su 7.7. klo 15

ti 9.7. klo 14 & 18
ke 10.7. klo 14
to 11.7. klo 14 & 18
su 14.7. klo 14

ti 16.7. klo 14 & 18
ke 17.7. klo 14
to 18.7. klo 14 & 18
su 21.7. klo 15

ti 23.7. klo 14 & 18
ke 24.7. klo 14
to 25.7. klo 14 & 18
su 28.7. klo 15

Liput ja ryhmävaraukset Heinolan kulttuuritoimistosta:
Peruslippu: 35€ • eläkeläiset 31€ • lapset (4-14v.): 18€
Ryhmät yli 30 hlö: 30€, ryhmänjohtajalle vapaalippu

Heinolan kulttuuritoimisto
Kauppakatu 4, Heinola
p. 03 849 3606
ma-pe klo 8.30 – 15.30

lippu.fi + 0600 900 900
(2€/alk.min+mppm/pvm)

HEINOLAN
KESÄTEATTERI

heinolankesateatteri.fi

@hlakesateatteri

@HeinolanKesateatteri

ORONMYLLYN KESÄTEATTERI ESITTÄÄ

1.–4.8.2024
ORONMYLLY, PÄIKKÄLÄ

Miglin joutsenet

ESITYKSET
TO 1.8. KLO 18
PE 2.8. KLO 18
LA 3.8. KLO 14 & 18
SU 4.8. KLO 14

KÄSIKIRJOITUS YRÖ KOKKO OHJAUS ARTTO MYLLÄRINEN SÄVELLYS JUUKA SALMINEN SANOITUS ANNA-MARI KASKINEN LIPUT JA LISÄTIEDOT WWW.ORNOMYLLY.COM /TAPAHTUMAT

ROUKALAHDEN KESÄTEATTERI 2024

Markku Pölösen

EMMAUKSEN TIELLÄ

Ohjaus: Hannu Virolainen

ENSI-ILTA: su 23.6.2024 klo 13.00

su 30.6. 13.00	ke 17.7. 19.00
ke 3.7. 19.00	to 18.7. 19.00
to 4.7. 19.00	su 21.7. 13.00 ja 17.00
su 7.7. 13.00	ke 24.7. 19.00
ke 10.7. 19.00	to 25.7. 19.00
to 11.7. 19.00	su 28.7. 13.00 ja 17.00
su 14.7. 13.00	

TIEDUSTELUT JA VARAUKSET: 040 939 0960
*teatteri@roukalahti.fi *www.roukalahti.fi/kesateatteri

JOULUPUKIN KUUMALINJA

JOULUINEN MUSIKAALIKOMEDIA

JARMO ITKÖMÄ - MARITA TAAVITSAINEN - KALLE JUSSILA - JESKELIIMEN - HEIDI PAKARINEN

Pe 29.11.24 Poleeni, Pieksämäki klo 18
La 30.11.24 Kuhmotalo, Kuhmo klo 18
Su 8.12.24 Risto Rytin-sali, Huittinen klo 15
To 19.12.24 Kerava-sali, Kerava klo 19
Pe 20.12.24 Karelia-sali, Imatra klo 19
La 21.12.24 Lahden konserttitalo, Lahti klo 18

Ryhmämyynti: 040 740 6354, info@viihdeohjelmat.fi
Liput: lippu.fi, Ticketmaster.fi, p. 040 740 6354 ja ovelta!

KYLPIÄ HOTELLI RAUHALAHTI

KESÄN SENIORITARJOUKSET

2 VRK 152 € / hio / 2hh / PUOLIHOITO
3 VRK 219 € / hio / 2hh / PUOLIHOITO

Sis. majoituksen, aamiaiset ja päivälliset, kylpylän ja kuntosalin käytön. Vähintään yhden majoittujan pitää olla täyttänyt 65 vuotta tai yhdellä on voimassa oleva eläkeläiskortti. 1-hengen huoneen lisämaksu 35 € / vrk. Voimassa 1.6.-31.8.2024 (ei 25.-27.7.)

Lisämaksusta: ti ja to ohjelmallinen perinneilta ja savusauna Jätkänkämpällä, kesäteatterissa musiikkikomedia Karavaanarit 2, risteilyjä Kallavedellä. Varauskoodi "SENIORI", myös nettivaramo.

LAPSET 4-12 v. -50 %

KARAOKEA, PERINNEILLAT JÄTKÄNKÄMPÄLLÄ

KUOPIOSSA KESÄTEATTERIT, RISTEILYT, TORI, PUJO...

Kylpylähotelli Rauhalahdi, Katiskaniementie 8, KUOPIO, P. 030 608 30, rauhalahdi.fi
PUHELUN HINTA: Lankapuhelimesta 0,032 €/min. + 0,0835 €/puhelu, matkpuhelimesta 0,192 €/min. siv. alv 24 %.

Kangasalan Kesäteatteri – Badding-musiikaali Paratiisi.

Nuorisoseuran Kesäteatteri (Kihniö) – Kipakkateatteri esittää: Huusi.

Nokian Kesäteatteri – Musiikkinäytelmä Kieverin salaisuus. Keskellä Hämeen sydänmaita sijaitsee kaksikerroksinen viihtyisä, mutta jo parhaat päivänsä nähnyt, Metsätien kievari.

Eräjärven Työväen Näyttämö / Rönöin Kesäteatteri (Orivesi) – Kultainen vasikka. Maria Jotunin vuonna 1918 julkaistu draamakomedia, oli aikoinaan uskalias. Se on tarina rahasta ja rakkaudesta, mutta myös mestarillinen ihmiskuvaus. Onko ihmisen sittenkään muuttunut?

Lempäälän Nuorisoseuran Teatteri, Hakkarin kartano – Pesärikko.

Sappeen Kesäteatteri (Pälkäne) – Rekkamies. Musikaali Matti Eskosta kuljettua elämänmakuiselle seikkailulle. Hersyvän hyvää huumoria, lavatanssin hurmiota countrytansseineen ja todellisia tarinoita viihteen maailmasta.

Ruoveden Teatteri – Ronja Ryövärintytär.

Suodenniemi, Kelarannan Kesäteatteri (Sastamala) – No onkos tullut talvi... Meeri ei ole enää uusi ja vaijokävi on ilmaantunut. Sen vuoksi on pitänyt tapailla lääkäreitäkin Ilosa-Sairaalaassa.

Viljakallan Teatteriyhdistys Wimmari (Ylöjärvi) – Laiturimarkkinat. Mallaspussin kunnan perinteistä juhannusmarkkinoista halutaan uudistetut Laiturimarkkinat, enää tarvitaan vain laiturit!

Suomen Kesäteatteri (Valkeakoski) – Juice-musiikaali. Juicen unohtumatomat biisit koskettavat montaa sukupolvea.

Teatteri Valentino (Lempäälä) – Rakastettu Johansson.

Viikinsaaren Kesäteatteri (Tampere) – Iloisia aikoja, Mielensäpahoittaja.

Suuliteatteri (Sastamala) – Kekkonen Hämeenperällä.

POHJOIS-KARJALA

Teatteri Möhkö (Ilomantsi) – Oravanpyörä. Tarina ihmisyydestä, ystävyydestä ja siitä, että aina ei tarvitse jaksaa. Mitkä ovat lopulta elämän tärkeimmät arvot?

Utran Uusi Teatteri (Joensuu) – Kunnon kyyti. Pirssikyydillä on tehty sekä iloisia että surullisempia reissuja. On riistelttu, riitelttu, pariuuttu, on erottu, karattu ja kihlauduttu. Kyllä olisi tarina poikineen kerrottavana autolla, joka on töikseen kuljettanut ihmisiä melkein kokonaisen ihmisiän ajan. Vaan eipä se niistä osaa kertoa. ... eikun? Osaapas!

Kontiolahden Kanavateatteri – Viuhainen leski. Päähenkilö on juuri leskeksi jäänyt Ullis, joka on omistanut elämänsä järkevään avioliittoon, äitiyteen, rintasyövästä selviämiseen ja miehensä Ollin omaishoitajana toimimiseen aina Ollin kuolemaan sa asti.

Ristin Kesäteatteri (Liperi) – Kaiken takana on nainen. Näytelmän keskiossa on Eino Happon, ja hänen vaimonsa Kirsti, joka heittää Einin pihalle. Eino saa potkut ja joutuu naisten syrjimäksi. Eino päättää ystäviensä kanssa ostaa kaupungin, josta tulee miesten kaupunki, jonne naisilla on pääsy kielletty.

Roukalahden Kesäteatteri – Emmauksen tiellä.

Tohmajärven Kesäteatteri – Onnen maa. Esitys kuljettua katsojat 60-luvun Pohjois-Karjalaan.

POHJOIS-SAVO

Koljonvirta Teatteri (Iisalmi) – Moosesin perintö. Veijarikaksikko Hakkaraisella ja ex-kunnanjohtaja Kiiskellä on ydinjätteen verran räjähdysherkkää suunnitelmaa Kuusniemen tulevaisuudelle.

Rauhalahdi Teatteri (Kuopio) – Karavaanarit 2 – Riders of the lost humor. Leirintäalueen omistaja Reiska on kyllästynyt työhönsä ja erityisesti kaikkiin asiakkaisiinsa.

Kesäteatteri Eerola (Kiuruvesi) – Nuotin vierestä. Artolla on elämänsä liiankin valmiiksi pureskellut sävelet, kunnes kohtalo ja oman äidin uudet haaveet astuvat kuvaan.

Kesäteatteri Tammenranta (Kuopio) – Rakkautta ryytimaalla. Markku Hyvösen kirjoittama hulvaton komedia, jonka keskipisteessä seurataan Rytinmaan perhettä.

Syvänniemen Teatteri Hermanni (Kuopio) – Laiturimarkkinat. Kerttulan kunnan perinteistä juhannusmarkkinoista halutaan uudistetut Laiturimarkkinat, enää tarvitaan vain laiturit!

Rautavaaran teatteri – Rusetteja vanhasta muistista. Musiikilla ja humoristisilla henkilöahmoilla ryydittetty maalaiskomedia, josta ei vauhtia puutu.

Siilinjärven Teatteri – Laulu tulipunaista kukasta.

SATAKUNTA

Ahlaisten Nuorisoseura (Ahlainen, Pori) – Likaiset liperit. Tragikomedia, jossa selvitetään murhamysteeriota.

Karvian kesäteatteri – Toinen pullo cavaa. Kuka olisi uskonut, että tuo hiukan epäväireinen kvartetti – Inka, Vonne, Anita ja Tuulia – toteuttaa unelmansa: remontoit portugalilaisen antiikkitalon ja perustaa vanhainkodin idylliseen vuoristokylään.

Huuhkajanvuoren Kesäteatteri (Lavia) – Farssi hyvästä miehestä.

Ouraoppera (Merikarvia) – Turvetta ja timantteja. Kuusniemen tanteilla seikkailevat televisiosta tutun komediasarjan neljännessä osassa mm. huoltamoyrittäjä P.A. Turpeinen, kanttori-urkuri Piiparinen, liike mies Hakkarainen ja paikkakunnan virkavalta.

Kirjurinluodon Kesäteatteri (Pori) – Täydelliset häät, kirj. Robin Hawdon. Kirsi ja Mika ovat menossa naimisiin. Kaikki on valmista täydellisiä häitä varten, mutta hääpäivän aamu ei valkene niin kuin pitäisi.

Rauman kesäteatteri – Ihmisen poika. Musiikkikomedia Yön hiteillä.

Patolampiteatteri (Lappi, Rauma) – Mutta kuka on isä?

Tuiskulan kesäteatteri (Köyliö) – Köyliönsaaren Kertte.

UUSIMAA

Kivinokan kesäteatteri (Helsinki) – Viulunsoittaja katolla.

Ryhmäteatteri, Suomenlinnan kesäteatteri (Helsinki) – Suomenlinnan Don Quijote ja tragikoomillinen transformaatio.

Vallisaaren kesäteatteri (Helsinki) – Mysterio Buffo. Helsingin edustan kiinnostavimman saaren ensimmäisen kesäteatteri esittelee Dario Fon legendaarisen Mysterio Buffon.

Järvenpään Kesäteatteri – Onnen maa. Nostalginen musiikkikomedia 60-luvun Suomesta.

Kivi-juhlat (Nurmijärvi) – Aleksis Kiven karkurit. Voittaako uskollisuus ja rakkaus vai ahneus ja vallanhimo?

Mustion Linnan kesäteatteri (Raasepori) – Vaimoni on toista maata. Tuore pariskunta on menossa tapamaan ystäväpariskuntaa, mutta ilta uhkaa ajaa karille, kun tyttöystävä kieltäytyy puhumasta riidan seurauksena.

Raseborgs sommarteatern (Raasepori) – De tre musketörerna.

Keski-Uudenmaan Teatteri KUT (Tuusula, Krapin Kesäteatteri) – Tuplakupla – miksi tyytyä yhteen? Hantta ei usko perinteiseen avioliittoon. Hän elää tuplakuplassa kahden miehen kanssa.

Vantaan näyttämö, Kulttuuritalo Martinus – Vuonna 85, Manserockia Vantaalla!

VARSINAIS-SUOMI

Kertunmäen Kesäteatteri (Loimaa) – Fiilaten ja fuulaten. Harmiton pikku moka aiheuttaa farssille tyypilliseen tapaan ei-niin-harmittoman väärinkäsityksen.

Merimaskun Teatteri – Korppuja ja kuivakukkia. Näytelmä kertoo näivettyvän Keskuskadun kivijalkakauppojen kekseliäisyydestä, kun kaupakeskus vetää asiakkaat.

Laajoen kesäteatteri (Mynämäki) – Tapaus Wvideriver. Komedia tarkastelee lempedyllä sitä, millaisia haasteita vanheneminen tuo mukanaan näyttelemään tekoon.

Paimion teatteri – Finlanders-musiikaali Oikeesti. "Saisinko vihdoin kokea kaiken, mikä ollut on unelmaa?"

Teaterboulage (Parainen) – Radhugatan 13B

Kirakan Kesäteatteri (Salo) – Peppi Pitkätossu.

Mathildedalin Kesäteatteri (Salo) – Loma. Eletään 70-lukua. Pankkivirkailija Aimo Niemi on kauan odotetulla lomamatkalla, mutta väärässä maassa.

Rikalanmäen kesäteatteri (Salo) – Kvartetti. Oopperalaulajat Cissy, Wilfred ja Reggie viettävät eläkepäiviään musiikoiden vanhainkodissa vitsailen, muistellen vanhoja aikoja ja käyden tahtojen taistelua henkilökunnan kanssa.

Someron Esakallio (Somero) – Irwin - Vain elämä.

Kansanpuiston kesäteatteri (Turku) – Laulukomedia Tauno ja Ansa. Nuori Ansa opiskelee laulunopettajaksi ja komea Tauno Palo käytöissä, näyttelee ja tekee elokuvia. Palon värikäs yksityiselämä tuo vauhdikkaita ja yllättäviäkin käänteitä ja tapahtumia.

Emma Teatteri (Naantali) – Kultaranta. Komedia presidenttien puolisoista.

Kaivolan Kesäteatteri (Laitila) – Joku tässä mättää... Vaatimattomat ovat suomalaisen miehen unelmat. Seniorikotiin muutto, ja vihdoin alkaa oma elämä!

Samppalinnan Kesäteatteri (Turku) – Bonnie & Clyde.

Lähteet: Kesäteatteri-sivusto ja julkiset kotisivut.

Kisällit mestareina

Iltapäiväkahvilla kisällilauluryhmän Musan Sällien jäsenen Lasse Talasman kanssa.

Letettiin olympiavuotta 1952. Porin Liinaharjan ja Musan rajalla Liikastentiellä Talasman perhe teki talonsa perustustöitä. Isä ahersi pitkän työpäivän päätteeksi ja äiti oli apuna kykyjensä mukaan. Oli kova kiire, kaikella tuntui olevan hoppu, kuten uudella talollakin.

Talasman rakennustyömaalla tallusteli esikoinen, nelivuotias Lasse ja kintuissa nelisti vuoden ikäinen pikkuväli Teuvo. Syksyksi odotettiin perheenlisäystä. Lokakuussa syntyi kolmas poika, Esa. Naapurissa varttui oivaa seuraa: kolmivuotias Jorma Mäkelä. Hänen toveruutensa kantaa ja kestää aina meidän päivimme saakka.

Länsi-Porin alueella työväenliikkeen päälinjat ovat vahvoilla ja niiden vaikutus urheilu- ja kulttuurielämään kestää vertailun.

Tuolloisten lasten harrastuksiin kuului liikunta. Siihen antoivat hyvät mahdollisuudet ympäristö ja sen maasto-olosuhteet. Maastojuoksu-kilpailut ja itserakennettu kilpapyörä rata ovat jääneet elämään heidän muistoissaan ainaiksi.

Lasse Talasma kertoo yks' kantaan päivämäärän, jolloin otettiin askel ohjelmaryhmätoimintaan. Se oli 16.2.1958. Silloin perustettiin Talasman naapurissa, Paviljongin Metsäpirtissä SDR:n Päivän Nuorten osasto Musa-Liinaharjan Sosialidemokraatit ry:n alaiseksi kerhoksi.

Kokoontumiset ja toiminta alkoivat Talasman vintti-huoneessa. Kaikki jäsenet mahtuivat kahden hetekan reunalle istumaan, vaikka muksuja oli toistakymmentä. Alkuun neljää jäsentä koulu-tettiin vastaamaan ohjauksesta. Toimintaa hallinoivat aikuiset, mutta alusta lähtien ohjaajakoulutus ja vastuu olivat jäsenillä itsellään. Leo Autio Turusta toimi heidän kouluttajanaan. Häneltä saatiin oppia – ja sitä myös otettiin vastaan.

Tuona samaisena kesänä 9-vuotias Lasse Talasma teki ensimmäisen matkan Päivän Nuorten kesäleirille Imatran Haapasareen. Junasta jäätin pois Tainionkosken asemalla. Erikoisinta oli itsensä maaherran vierailu leirillä: iltanuotiolle kerääntyi yli tuhat lasta. Sen vuoden lopussa Lasse sai yhdistyksen kitaran, vaikka hän ei osannut soittaa säveltäkään.

Kahden tytön avulla kerhosaa opeteltiin yhteislauluja ja

Musan Sällit estradilla. Kuva: Jukka Kim.

vähitellen säästäminenkin napsahti kohdalleen. Vuonna 1964 astuttiin Vähärauman työväenyhdistyksen nuorisajaostoon. Siellä toimi kisälliryhmä Vähärauman Sällit ja se imaisi mukaansa. He pyysivät Lassea ryhmän säästäjäksi.

Muitakin musalaisia siirtyi myöhemmin perässä. Alussa sanoituksista ei ollut pulaa, niitä työsti porilaisille tuttu Reijo "Jurnu" Väle.

Jurnumainen sanoitustyylillä on osana nykypäivän Musan Sällijä. Esiintymiset olivat puhdasta nuorisoliittotoimintaa eikä niistä saatu korvauksia.

Torin täyteiselle yleisölle harva pääsee esiintymään Porissa ja kisällilauluryhmä sen on tehnyt useita kertoja!

Hyvään vauhtiin päässyt keikkailu puolueen ja piirijärjestön tilaisuuksissa ja juhliissa keskeytyi. Edessä olivat opinnot toisella paikkakunnalla ja työ Espoossa. Kisällitoiminta Vähäraumalla hiipui. Ajat olivat selvästi muuttuneet. Kisälliryhmästä Lasse Talasma oli ainut, joka työskenteli toisella paikkakunnalla työtehtävissä 25 vuoden ajan, muu kisälliryhmä eli ja asui Satakunnassa.

EKL:n tilaisuuden järjestäjät olivat taannoin pulassa ohjelmatarjonnan vuoksi. Kuin vahingossa nykyinen Musan Sällit sattui olemaan paikalla.

– Hei me voidaan herättää henkiin Musan Sällit. Kipinä syttyi.

Musan Sällit kokee kisälliryhmän omaksi pumpuksi ja aivan itsensä näköiseksi tekemiseksi. Juuri tällä tavoin Musan Sällit haluaa olla tuke-massa EKL:n toimintaa.

Jukka Kim, puheenjohtaja
Nakkilan Eläkkeensaajat

Hämeenlinna Aulanko EKL:n kulttuuripäivät 5.–6.6.2024

OHJELMASSA

Keskiviikko 5.6.
Aulangon Tapahtumalato, Katajistontie 1, Hämeenlinna
klo 10.30 Karaoken mestaruuskilpailut alkavat
klo 13 Vanhan ajan latotanssit
noin klo 16 Kilpailu ja tanssit päättyvät
klo 18.30 Ohjelmallinen illanvietto ruokailuineen Scandic Aulangolla, Aulangontie 93, Hämeenlinna
Geri@trio tunnelmoi ja tanssittaa kesäillassa

Torstai 6.6.
Kulttuuripäivien ohjelmaa Scandic Aulangolla
klo 10 Työpajat kokoontuvat
Lisämaksullinen, opastettu Irwin ja Vexi -kiertoajelu lähtee Scandic Aulangolta
klo 11–13.30 Salaatti- ja keittolounas noutopöydästä
klo 14–17 Kulttuurikatselemus: musiikkia, laulua, tanssia ja lausuntaa harrastajatehtävien esittämänä
Uusi Eläkkeensaajalaulu -kilpailun voittajan julkistaminen ja Kulttuuritekopalkinnon myöntäminen

www ekl.fi / toiminta / kulttuuripaivat

TYÖPAJAT: Kysy Marja Raitoharjulta vapaita paikkoja työpajoihin.
TAPAHTUMALIPUT: Lipunmyynti on päättynyt. Kysy Marja Raitoharjulta viime hetken tapahtumalippuja. Hinnat löytyvät nettisivuiltamme: www ekl.fi/toiminta/kulttuuripaivat
HUOM! Lippuja ei myydä tapahtumapaikalla.
LISÄTIETOJA: Marja Raitoharju, marja.raitoharju@ekl.fi tai p. 040 450 6565